TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2008. gada 1. jūlijā *

Apvienotās lietas C-341/06 P un C-342/06 P

par divām apelācijas sūdzībām atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2006. gada 4. augustā iesniedza

Chronopost SA, Isīlemulino [*Issy-les-Moulineaux*] (Francija), ko pārstāv D. Berlēns [*D. Berlin*], *avocat* (C-341/06 P),

La Poste, Parīze (Francija), ko pārstāv H. Lēmans [*H. Lehman*], *avocat* (C-342/06 P),

apelācijas sūdzības iesniedzējas,

pārējām lietas dalībniecēm esot šādām:

Union française de l'express (UFEX), Ruasīanfrānsa [*Roissy-en-France*] (Francija),

* Tiesvedības valoda — franču.

DHL Express (France) SAS, agrāk — *DHL International SA*, Ruasīanfrānsa,

Federal express international (France) SNC, Ženeviljēra [*Gennevilliers*] (Francija),

CRIE SA, atrodas likvidācijas procesā, Anjēra [*Asnières*] (Francija),

ko pārstāv Ē. Morgans de Riverī [*E. Morgan de Rivery*] un Ž. Derenns [*J. Derenne*], *avocats*,

prasītājas pirmajā instancē,

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv K. Žiolito [*C. Giolito*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē,

Francijas Republika, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un F. Mijons [*F. Million*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], tiesneši P. Kūris [*P. Kūris*], E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), E. Levits un A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2007. gada 6. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar iesniegtajām apelācijas sūdzībām sabiedrības *Chronopost SA* (turpmāk tekstā — "*Chronopost*") (C-341/06 P) un *La Poste* (C-342/06 P) lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2006. gada 7. jūnija spriedumu lietā T-613/97 *UFEX* u.c./ Komisija (Krājums, II-1531. lpp.; turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums").

2 Pirmās instances tiesa ar pārsūdzēto spriedumu daļēji atcēla Komisijas 1997. gada 1. oktobra Lēmumu 98/365/EK par Francijas piešķirto atbalstu *SFMI-Chronopost* (OV 1998, L 164, 37. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

Prāvas rašanās fakti

3 Prāvas rašanās fakti pārsūdzētā sprieduma 2.–18. punktā ir izklāstīti šādi:

"2 [*La Poste*], kas kā likumīgs monopols darbojas standarta pasta pakalpojumu nozarē, ietilpa Francijas valsts pārvaldes sastāvā līdz 1990. gada beigām. Kopš 1991. gada 1. janvāra tā tika pārveidota par publisko tiesību reglamentētu juridisko personu saskaņā ar 1990. gada 2. jūlija Likuma 90-568 "Par pasta un telekomunikāciju publisko pakalpojumu organizācijas noteikumiem" (1990. gada 8. jūlija *JORF*, 8069. lpp., turpmāk tekstā — "Likums 90-568"). Šis likums atļauj tai veikt noteiktas konkurencei atvērtas darbības, tostarp sniegt eksprespasta piegādes pakalpojumus.

3 *Société française de messagerie internationale* [Francijas Starptautisko pasta pakalpojumu sabiedrība] (turpmāk tekstā — "*SFMI*") ir privāto tiesību sabiedrība, kurai kopš 1985. gada beigām bija uzticēta *La Poste* eksprespasta pakalpojuma pārvaldība. Šis uzņēmums tika izveidots ar pamatkapitālu 10 miljoni Francijas franku (FRF) (apmēram EUR 1 524 490), kas bija sadalīti starp *Sofipost* (66 %), 100 % apmērā *La Poste* piederošu sabiedrību, un *TAT Express* (34 %), aviosabiedrības *Transport aérien transrégional* (turpmāk tekstā — "*TAT*") meitas sabiedrību.

4 Eksprespasta pakalpojuma, ko *SFMI* nodrošināja ar nosaukumu *EMS/Chronopost*, darbības un tirdzniecības noteikumi bija noteikti Francijas Pasta un telekomunikāciju ministrijas 1986. gada 19. augusta instrukcijā. Saskaņā ar šo

instrukciju *La Poste* bija jānodrošina *SFMI* loģistikas un tirdzniecības atbalsts. *La Poste* un *SFMI* līgumiskās attiecības noteica vienošanās, pirmā no kurām pastāv kopš 1986. gada.

5 1992. gadā mainījās *SFMI* veiktās eksprespasta darbības struktūra. *Sofipost* un *TAT* izveidoja jaunu sabiedrību [*Chronopost*], kurā tām piederēja attiecīgi 66 % un 34 % akciju. Sabiedrība *Chronopost*, kurai vienīgajai bija pieejams *La Poste* tīkls līdz 1995. gada 1. janvārim, turpināja sniegt iekšzemes eksprespasta pakalpojumus. *SFMI* pārpirka *GD Express Worldwide France*, kas bija starptautiska kopuzņēmuma, kas apvieno Austrālijas sabiedrību *TNT* un piecu valstu pasta iestādes, meitas sabiedrība; šī koncentrācija tika atļauta ar Komisijas 1991. gada 2. decembra lēmumu (Lieta IV/M.102 — *TNT/Canada Post*, *DBP Postdienst*, *La Poste*, *PTT Poste* un *Sweden Post*) (OV C 322, 19. lpp.). *SFMI* turpināja veikt starptautisku eksprespasta darbību, izmantojot *Chronopost* kā pārstāvi un pakalpojumu sniedzēju tās starptautisko sūtījumu apstrādei Francijā (turpmāk tekstā — "*SFMI-Chronopost*").

6 *Syndicat français de l'express international* (*SFEI*) [..], ir profesionāla saskaņā ar Francijas tiesībām dibināta apvienība, kurā apvienotas gandrīz visas sabiedrības, kas piedāvā ar *SFMI-Chronopost* konkurējošos eksprespasta pakalpojumus.

7 1990. gada 21. decembrī *SFEI* iesniedza [Eiropas Kopienu] Komisijai sūdzību, ko pamatoja ar to, ka *La Poste* nodrošinātais loģistikas un tirdzniecības atbalsts [*SFMI-Chronopost*] ir uzskatāms par valsts atbalstu EK līguma 92. panta nozīmē (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 87. pants). Sūdzībā galvenokārt bija norādīts, ka [*SFMI-Chronopost*] samaksātā atlīdzība par *La Poste* sniegto atbalstu parastos tirgus apstākļos nebūtu atbilstoša. *SFEI* apgalvoja, ka starpība starp tirgus cenu par šādu pakalpojumu sniegšanu un to, ko [*SFMI-Chronopost*] faktiski maksāja, veido valsts atbalstu. Sūdzībai bija pievienots ekonomisks pētījums, ko pēc *SFEI* lūguma veica konsultāciju sabiedrība *Braxton associés* [turpmāk tekstā — "*Braxton*"], lai novērtētu atbalsta apmēru laikposmā no 1986. līdz 1989. gadam.

8 Komisija 1992. gada 10. marta vēstulē informēja *SFEI* par sūdzības izskatīšanas izbeigšanu. 1992. gada 16. maijā *SFEI* un citi uzņēmumi iesniedza Tiesā prasību atcelt šo lēmumu. Pēc Komisijas 1992. gada 9. jūlija lēmuma atcelt 1992. gada 10. marta lēmumu Tiesa nolēma izbeigt tiesvedību pirms sprieduma taisīšanas (Tiesas 1992. gada 18. novembra rīkojums lietā C-222/92 *SFEI* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts).

9 Pēc Komisijas lūguma Francijas Republika ar 1993. gada 21. janvāra vēstuli, 3. maija telefaksu un 18. jūnija vēstuli nosūtīja tai informāciju.

10 1993. gada 16. jūnijā *SFEI* un pārējie uzņēmumi iesniedza *Tribunal de commerce de Paris* [Parīzes Tirdzniecības tiesā] prasību pret *SFMI*, *Chronopost*, *La Poste* un pārējiem uzņēmumiem. Tai tika pievienots otrais [*Braxton*] pētījums, kurā ir aktualizēti pirmā pētījuma dati un kurā atbalsta novērtējuma periods ir pagarināts līdz 1991. gada beigām. Ar 1994. gada 5. janvāra spriedumu *Tribunal de commerce de Paris* uzdeva Tiesai vairākus prejudiciālus jautājumus par Līguma 92. panta un EK līguma 93. panta (jaunajā redakcijā — EKL 88. pants) interpretāciju, viens no kuriem attiecās uz valsts atbalsta jēdzienu tādos apstākļos, kā šajā lietā. Francijas valdība savu 1994. gada 10. maija apsvērumu pielikumā iesniedza Tiesai ekonomisku pētījumu, ko ir veikusi sabiedrība *Ernst & Young*. 1996. gada 11. jūlija spriedumā lietā C-39/94 *SFEI* u.c. (*Recueil*, I-3547. lpp. [..]) Tiesa atzina, ka "valsts uzņēmuma nodrošinātais loģistikas un tirdzniecības atbalsts savām privāto tiesību meitas sabiedrībām, kas veic konkurencei atvērtas darbības, var būt valsts atbalsts Līguma 92. panta nozīmē, ja saņemtā atlīdzība ir zemāka nekā tā, kas tiktu prasīta parastos tirgus apstākļos" (62. punkts).

11 Šajā laikā Komisija ar 1996. gada 20. marta vēstuli informēja Francijas Republiku par Līguma 93. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanu. 1996. gada 30. maijā tā nosūtīja Komisijai savus apsvērumus saistībā ar to.

[..]

13 1996. gada 17. augustā *SFEI*, atbildot uz šo paziņojumu, iesniedza Komisijai savus apsvērumus. Šiem apsvērumiem tā pievienoja jaunu ekonomisko pētījumu, ko veica birojs *Bain & Co*. Turklāt *SFEI* paplašināja savu 1990. gada 21. decembra sūdzību, iekļaujot tajā jaunu informāciju, it īpaši attiecībā uz *La Poste* preču zīmes reputācijas izmantošanu, privileģētu piekļuvi *Radio France* raidlaikam, muitas un nodokļu priekšrocībām un *La Poste* ieguldījumiem pasta pakalpojumu pamatstruktūrā.

14 1996. gada septembrī Komisija nosūtīja Francijas Republikai *SFEI* apsvērumus. Atbildot uz tiem, Francijas Republika nosūtīja Komisijai vēstuli, kurai pievienoja ekonomisku pētījumu, ko ir veikusi konsultāciju sabiedrība *Deloitte Touche Tohmatsu* (turpmāk tekstā — "*Deloitte* ziņojums").

[..]

18 1997. gada 1. oktobrī Komisija pieņēma [apstrīdēto lēmumu]".

Apstrīdētais lēmums

4 No pārsūdzētā sprieduma 19.–23. punkta izriet:

"19 Apstrīdētajā lēmumā Komisija konstatēja, ka ir jānošķir divas pasākumu grupas. Pirmo grupu veido *La Poste* nodrošinātais, pirmkārt, loģistikas atbalsts, nododot *SFMI-Chronopost* rīcībā pasta infrastruktūru tā sūtījumu savākšanai, šķirošanai, transportēšanai un piegādei, un, otrkārt, tirdzniecības atbalsts, nodrošinot *SFMI-Chronopost* pieeju *La Poste* klientu bāzei un citādi, nemateriāli, atbalstot *SFMI-*

Chronopost. Otro grupu veido tādi īpaši pasākumi kā privileģēta pieeja *Radio France* un priekšrocības nodokļu un muitas jomā.

20 Komisija uzskatīja, ka jāaplūko šāds jautājums: "Vai *La Poste* un *SFMI-Chronopost* savstarpējā darījuma nosacījumi ir salīdzināmi ar tāda līdzvērtīga darījuma nosacījumiem, kas noslēgts starp privātu mātes sabiedrību, kura arī varētu atrasties monopola stāvoklī (piemēram, tāpēc, ka tai pieder ekskluzīvas tiesības), un tās meitas sabiedrību?" Komisija uzskata, ka finansiālu priekšrocību nebūtu, ja iekšējās cenas precēm un pakalpojumiem, ar kuriem apmainās vienai uzņēmumu grupai piederošas sabiedrības, tiktu "aprēķinātas, pamatojoties uz pilnīgām izmaksām (proti, kopējām izmaksām, pieskaitot atlīdzību par pašu kapitālu)".

21 Šajā sakarā Komisija atzīmēja, ka *SFMI-Chronopost* veiktie maksājumi nesedza kopējās izmaksas pirmajos divos darbības gados, bet gan visus izdevumus, izņemot maksu par galveno mītni un reģionālajām direkcijām. Pirmkārt, tā uzskatīja, ka būtu tikai pareizi, ja sākuma periodā jaunā uzņēmuma, proti, *SFMI-Chronopost*, maksājumi segtu vienīgi mainīgās izmaksas. Otrkārt, Komisija norāda, ka Francijas Republika ir pierādījusi, ka kopš 1988. gada *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība sedz visus *La Poste* izdevumus, kā arī atlīdzību par tās ieguldīto pašu kapitālu. Turklāt Komisija ir aprēķinājusi, ka *La Poste* kā akcionāres ieguldījuma iekšējās atdeves koeficients (turpmāk tekstā — "iekšējās atdeves koeficients") ievērojami pārsniedz sabiedrības kapitāla izmaksas 1986. gadā, proti, parasto atdeves koeficientu, ko šādos apstākļos prasītu privātais ieguldītājs. Tātad *La Poste* sniedza loģistikas un tirdzniecības atbalstu savai meitas sabiedrībai parastos tirgus apstākļos, un līdz ar to tas nav uzskatāms par valsts atbalstu.

22 Attiecībā uz otro grupu, tas ir, dažādiem atsevišķiem pasākumiem, Komisija uzskatīja, ka *SFMI-Chronopost* netika piešķirtas nekādas priekšrocības attiecībā uz atmuitošanas procedūru, zīmognodevu, algas nodokli vai maksāšanas termiņiem. *La Poste* transportlīdzekļu izmantošana reklāmai, pēc Komisijas domām,

ir uzskatāma par parastu mātes sabiedrības atbalstu meitas sabiedrībai tirdzniecībā, un *SFMI-Chronopost* nav saņēmis labvēlīgāku attieksmi, izmantojot *Radio France* reklāmas pakalpojumus. Komisija varēja arī konstatēt, ka saistības, ko *La Poste* uzņēmās pēc Komisijas 1991. gada 2. decembra lēmuma, ar ko atļauts veidot kopuzņēmumu, nav valsts atbalsts.

23 Apstrīdētā lēmuma 1. pantā Komisija konstatē:

"*La Poste* nodrošinātais loģistikas un tirdzniecības atbalsts tās meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost*, citi finanšu darījumi abu sabiedrību starpā, attiecības starp *SFMI-Chronopost* un *Radio France*, *La Poste* un *SFMI-Chronopost* piemērotais muitas režīms, *La Poste* piemērotā algas nodokļa sistēma un zīmognodeva un [..] ieguldījums pasta pamatstruktūrā nav valsts atbalsts *SFMI-Chronopost*.""

Pirmā tiesvedība Pirmās instances tiesā

5 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 1997. gada 30. decembrī, *SFEI*, kas kļuvusi par *Union française de l'express* (*UFEX*), kā arī trīs citas sabiedrības, kas ir šīs apvienības dalībnieces, proti, *DHL International SA*, *Federal express international* (*France*) *SNC* un *CRIE SA* (turpmāk tekstā — "*UFEX* u.c."), cēla prasību par apstrīdētā lēmuma atcelšanu. *Chronopost*, *La Poste* un Francijas Republika iestājās lietā Komisijas atbalstam.

6 *UFEX* u.c. savas prasības atbalstam bija izvirzījušas četrus atcelšanas pamatus, norādot attiecīgi uz tiesību uz aizstāvību, it īpaši tiesību piekļūt lietas materiāliem, pārkāpumu, nepietiekamu pamatojumu, faktiska rakstura kļūdām un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, kā arī uz valsts atbalsta jēdziena nepareizu piemērošanu.

7 Ceturtais pamats sastāvēja no divām daļām, saskaņā ar kurām Komisija esot nepareizi piemērojusi valsts atbalsta jēdzienu, jo tā, pirmkārt, analizējot atlīdzību par *La Poste* nodrošināto atbalstu *SFMI-Chronopost*, nav ņēmusi vērā parastos tirgus apstākļus un, otrkārt, konstatējusi, ka dažādie pasākumi, par kuriem tika apgalvots, ka *SFMI-Chronopost* no tiem ir guvusi labumu, šajā jēdzienā neietilpst.

8 Pirmās instances tiesa pieņēma nolēmumu par šo prasību ar 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā T-613/97 *Ufex* u.c./Komisija (*Recueil*, II-4055. lpp.).

Spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija

9 Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Ufex* u.c./Komisija Pirmās instances tiesa atzina, ka izvirzītā ceturtā pamata pirmā daļa ir pamatota.

10 Minētā sprieduma 79. punktā Pirmās instances tiesa secināja:

"79 Līdz ar to [apstrīdētā] lēmuma 1. pants ir jāatceļ daļā, kurā ir konstatēts, ka *La Poste* nodrošinātais loģistikas un tirdzniecības atbalsts tās meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost* nav *SFMI-Chronopost* piešķirts valsts atbalsts un nav jāizskata šī pamata otrā daļa vai pārējie pamati tiktāl, ciktāl tie attiecas uz *La Poste* nodrošināto loģistikas un tirdzniecības atbalstu tās meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost*. It īpaši nav jāizskata otrais pamats, ar kuru prasītājas būtībā apgalvo, ka [apstrīdētā] lēmuma pamatojums attiecībā uz loģistikas un tirdzniecības atbalstu nav pietiekams."

11 Iepriekš minētā sprieduma lietā *Ufex* u.c./Komisija turpmākajos punktos Pirmās instances tiesa līdz ar to izskatīja vienīgi pirmo pamatu, kas attiecas uz iespējamo *Ufex* u.c. tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, un argumentus, kas bija izvirzīti trešā pamata ietvaros, kurš attiecās uz faktiska rakstura kļūdām un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, kas nepārklājās ar iepriekš ceturtā pamata ietvaros izskatītajiem argumentiem. Abos šajos gadījumos *Ufex* u.c. celtie iebildumi tika noraidīti.

12 Līdz ar to Pirmās instances tiesa vienīgi atcēla apstrīdētā lēmuma 1. pantu daļā, kurā bija konstatēts, ka *La Poste* sniegtais loģistikas un tirdzniecības atbalsts tās meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost* nav uzskatāms par valsts atbalstu, kas piešķirts šai sabiedrībai.

Apelācijas sūdzības par spriedumu lietā *Ufex* u.c./Komisija

13 Ar prasības pieteikumiem, kas Tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2001. gada 19. un 23. februārī, *Chronopost*, *La Poste* un Francijas Republika atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam iesniedza apelācijas sūdzības par iepriekš minēto spriedumu lietā *Ufex* u.c./Komisija. Šīs apelācijas sūdzības tika apvienotas.

14 Ar 2003. gada 3. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-83/01 P, C-93/01 P un C-94/01 P *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. (*Recueil*, I-6993. lpp.) Tiesa atzina par pamatotu apelācijas sūdzības pirmo pamatu, kas attiecas uz Līguma 92. panta 1. punkta pārkāpumu, sakarā ar to, ka Pirmās instances tiesa kļūdaini ir interpretējusi parasto tirgus apstākļu jēdzienu.

15 No iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. 32.–41. punkta izriet:

"32 [..] Pirmās instances tiesa sprieduma [*Ufex* u.c./Komisija] 75. punktā ir norādījusi, ka Komisijai bija vismaz jāpārbauda, vai *La Poste* saņemtā atlīdzība ir salīdzināma ar atlīdzību, kādu būtu pieprasījusi privāta finanšu sabiedrība vai privāta uzņēmumu grupa, kas nedarbojas rezervētā nozarē.

33 Šajā vērtējumā, kurā nav ņemts vērā, ka tāds uzņēmums kā *La Poste* atrodas situācijā, kas ir pilnīgi atšķirīga no privāta uzņēmuma, kurš darbojas parastos tirgus apstākļos, situācijas, ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā.

34 Būtībā *La Poste* ir uzticēts sniegt pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi EK līguma 90. panta 2. punkta nozīmē [jaunajā redakcijā — EKL 86. panta 2. punkts] (skat. 1993. gada 19. maija spriedumu lietā C-320/91 *Corbeau*, *Recueil*, I-2533. lpp., 15. punkts). Šāda pakalpojuma sniegšana faktiski nozīmē pasta sūtījumu savākšanu, transportēšanu un izplatīšanu visu šī pakalpojuma izmantotāju labā visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā par vienādiem tarifiem un ar līdzīgiem kvalitātes nosacījumiem.

35 Šim mērķim *La Poste* bija jāiegādājas vai tai tika piešķirta ievērojama apjoma infrastruktūra un līdzekļi ("pasta tīkls"), kas ļauj tai sniegt pasta pamatpakalpojumus visiem to lietotājiem, tai skaitā mazapdzīvotos reģionos, kuros tarifi nesedz attiecīgā pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

36 Ņemot vērā pakalpojuma, kas *La Poste* tīklam jānodrošina, raksturiezīmes, šī tīkla izveide un uzturēšana nav saistīta tikai un vienīgi ar tirdzniecības rakstura apsvērumiem. Kā minēts šī sprieduma 22. punktā, *Ufex* u.c. turklāt ir pieļāvuši, ka tāds tīkls kā *SFMI-Chronopost* izmantotais tīkls acīmredzami nav tirgus tīkls. Līdz ar to šādu tīklu privāts uzņēmums nekad nebūtu izveidojis.

37 Turklāt loģistikas un tirdzniecības atbalsta sniegšana ir neizbēgami saistīta ar *La Poste* tīklu, jo šo atbalstu veido tieši pieejas šim tīklam, kuram tirgū nav ekvivalenta, nodrošināšana.

38 Šajos apstākļos, tā kā nav iespējams salīdzināt *La Poste* situāciju ar privātas uzņēmumu grupas situāciju, kas nedarbojas rezervētā nozarē, "parastie tirgus apstākļi", kas vienmēr ir teorētiska rakstura, ir jāizvērtē, atsaucoties uz pieejamajiem objektīviem un pārbaudāmiem elementiem.

39 Šajā gadījumā izdevumi, kas *La Poste* radušies saistībā ar loģistikas un tirdzniecības atbalsta sniegšanu tās meitas sabiedrībai, var tikt uzskatīti par šādiem objektīviem un pārbaudāmiem elementiem.

40 No tā izriet, ka jautājums par *SFMI-Chronopost* piešķirtu valsts atbalstu nepastāv, ja, pirmkārt, tiek pierādīts, ka prasītā atlīdzība atbilstoši sedz visas papildu mainīgās izmaksas, kas radušās saistībā ar loģistikas un tirdzniecības atbalsta sniegšanu, nodrošina adekvātu fiksēto izmaksu, kas radušās saistībā ar pasta tīkla izmantošanu, finansēšanu, kā arī atbilstošu atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu tiktāl, ciktāl tas tiek izmantots *SFMI-Chronopost* konkurējošajai darbībai, un ja, otrkārt, nekas neliecina, ka šie elementi ir novērtēti pārāk zemu vai noteikti patvaļīgā veidā.

41 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot Līguma 92. panta 1. punktu tādējādi, ka Komisija nevarēja izvērtēt, vai *SFMI-Chronopost* ir piešķirts atbalsts, atsaucoties uz *La Poste* izdevumiem, bet tai bija jāpārbauda, vai *La Poste* saņemtā atlīdzība ir "salīdzināma ar tādu atlīdzību, kādu pieprasītu privāta finanšu sabiedrība vai privāta uzņēmumu grupa, kas nedarbojas rezervētā nozarē un kas savā darbībā ievēro strukturālu, globālu vai sektorālu politiku un ilgtermiņa perspektīvas.""

16 Līdz ar to, vispirms atzīstot, ka pārējie apelācijas sūdzības pamati nav jāizskata un ka strīdu nav iespējams izspriest, Tiesa atcēla iepriekš minēto spriedumu lietā *Ufex* u.c./Komisija un nodeva lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai.

Otrā tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

17 Lieta tika nodota Pirmās instances tiesas ceturtajai palātai paplašinātā sastāvā. Tā kā Pirmās instances tiesas palātu sastāvs ar Pirmās instances tiesas 2004. gada 13. septembra lēmumu (OV C 251, 12. lpp.) tika mainīts, proti, tiesnesis referents tika pārcelts uz trešo palātu paplašinātā sastāvā, tad šī iemesla dēļ šīs lietas izskatīšana tika nodota šai palātai (pārsūdzētā sprieduma 37. punkts).

18 Mutvārdu process tika pasludināts par pabeigtu 2005. gada 23. augustā, pēc tam — pēc tā atkārtotas uzsākšanas — 2005. gada 19. decembrī.

19 Pirmās instances tiesa ar pārsūdzēto spriedumu pieņēma nolēmumu par tiem lietas dalībnieku prasījumiem, kas tai bija jāizskata pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai.

20 Pārsūdzētā sprieduma 49. punktā Pirmās instances tiesa, pirmkārt, atzina, ka *UFEX* u.c. būtībā turpina uzturēt spēkā otro, trešo un ceturto pamatu, kas bija izvirzīti tiesvedībā, kuras rezultātā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija, proti, pamatus, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, uz neprecīziem faktiem un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, analizējot atlīdzību par *La Poste* sniegto atbalstu, un uz kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu.

21 Pārsūdzētā sprieduma 51. punktā Pirmās instances tiesa, vispirms atzīstot, ka no sākuma ir jāpārbauda pamats, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, piebilda, ka "pamati, kas attiecas uz neprecīziem faktiem un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, kā arī kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu un kas ir savstarpēji saistīti, turpinājumā tiks izskatīti kopā".

22 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 63.–71. punktā vispirms atgādinot judikatūru pamatojuma sniegšanas jomā, sprieduma 77.–95. punktā apmierināja pirmo pamatu, pamatojoties uz to, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums neļauj izvērtēt nedz papildu mainīgās izmaksas, kas radušās, sniedzot loģistikas un tirdzniecības atbalstu, nedz to, vai fiksēto izmaksu, kas radušās saistībā ar pasta tīkla izmantošanu, līdzfinansējums ir bijis atbilstošs, nedz arī to, vai atbilstoša ir bijusi atlīdzība par pašu kapitāla izmantošanu, nedz arī izmaksu segšanu kopumā.

23 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 96.–100. punktā turklāt norādīja uz apstākļiem, kas šajā lietā attaisno detalizētāka pamatojuma sniegšanu apstrīdētajā lēmumā.

24 Pirmās instances tiesa minētā sprieduma 101. punktā secināja, ka "apstrīdētais lēmums ir jāatceļ pamatojuma trūkuma dēļ daļā, kurā ir secināts, ka *La Poste* sniegtais loģistikas un tirdzniecības atbalsts *SFMI-Chronopost* nav valsts atbalsts".

25 Pirmās instances tiesa turpinājumā izskatīja pamatu, kas attiecas uz valsts atbalsta jēdziena nepareizu piemērošanu.

26 Tā pārsūdzētā sprieduma 102. punktā, pirmkārt, atzina, ka, ņemot vērā nepietiekamo apstrīdētā lēmuma pamatojumu, nav bijis iespējams pārbaudīt argumentus, kas attiecas uz apgalvojumiem, ka *SFMI-Chronopost* varbūtēji nav segusi izmaksas, ka Komisija nav pienācīgi novērtējusi vai ir patvaļīgi novērtējusi atsevišķus apstākļus, ka *Deloitte* ziņojuma 4. pielikumā veiktie grāmatvedības pielāgojumi ir kļūdaini un

ka iekšējās atdeves koeficients ir pārmērīgi palielināts, kā arī uz *SFMI-Chronopost* rentabilitātes cēloņiem.

27 Otrkārt, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 162.–171. punktā noraidīja visus pārējos *UFEX* u.c. izvirzītos argumentus, izņemot argumentu, saskaņā ar kuru *Postadex* klientu bāzes nodošana pati par sevi ir atsevišķs no loģistikas un tirdzniecības atbalsta neatkarīgs pasākums, kas līdz ar to arī ir uzskatāms par valsts atbalstu.

28 Saistībā ar šo pēdējo aspektu Pirmās instances tiesa secināja — atzīstot, ka iepriekš minētā klientu bāzes nodošana nav uzskatāma par valsts atbalstu, tādēļ, ka tā neradīja nekādas priekšrocības naudas izteiksmē, Komisija ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

29 Līdz ar to Pirmās instances tiesa ar pārsūdzēto spriedumu:

— atcēla apstrīdēto lēmumu daļā, kurā ir konstatēts, ka nedz *La Poste* tās meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost* nodrošinātais loģistikas un tirdzniecības atbalsts, nedz *Postadex* nodošana nav valsts atbalsts *SFMI-Chronopost* labā;

— piesprieda Komisijai segt savus tiesāšanās izdevumus un 75 % no *UFEX* u.c. tiesāšanās izdevumiem, izņemot ar iestāšanos lietā Pirmās instances tiesā un Tiesā saistītos tiesāšanās izdevumus;

— piesprieda *UFEX* u.c. segt pārējos to tiesāšanās izdevumus Pirmās instances tiesā un Tiesā pašām un

— piesprieda *Chronopost*, *La Poste* un Francijas Republikai segt savus tiesāšanās izdevumus Pirmās instances tiesā un Tiesā pašām.

Tiesvedība Tiesā šobrīd izskatāmajās apelācijas tiesvedībās

30 Savā apelācijas sūdzībā *Chronopost* prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl tajā daļēji atcelts apstrīdētais lēmums;

— pašai izskatīt pārējo pārsūdzētā sprieduma daļu un pieņemt galīgo nolēmumu šajā lietā;

— noraidīt lūgumu atcelt apstrīdēto lēmumu un

— piespriest *UFEX* u.c. atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

31 Savā apelācijas sūdzībā *La Poste* prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl daļēji atcelts apstrīdētais lēmums, un

— piespriest *UFEX* u.c. atlīdzināt *La Poste* tiesāšanās izdevumus Pirmās instances tiesā un Tiesā.

32 *UFEX* u.c. prasījumi Tiesai ir šādi:

— noraidīt apelācijas sūdzības un

— piespriest *Chronopost* un *La Poste* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

33 Ar Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2007. gada 18. aprīļa rīkojumu abas lietas tika apvienotas mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai.

Par apelācijas sūdzībām

34 *Chronopost* un *La Poste*, kas ir apelācijas sūdzības iesniedzējas šobrīd izskatāmajās apelācijas tiesvedībās, būtībā izvirza četrus pamatus, kas attiecas uz:

— procesuālu pārkāpumu, kas saistīts ar Pirmās instances tiesas palātas, kas taisīja pārsūdzēto spriedumu, prettiesisko sastāvu;

— procesuālu pārkāpumu, kas saistīts ar Pirmās instances tiesas pēc būtības sniegto atbildi uz nepieņemamu pamatu;

— Pirmās instances tiesas pieļautu kļūdu tiesību piemērošanā, izvērtējot pienākumu norādīt pamatojumu apstrīdētajā lēmumā daļā saistībā ar loģistikas un tirdzniecības atbalstu, ko *La Poste* sniegusi *SFMI-Chronopost*, un

— Pirmās instances tiesas pieļautu kļūdu tiesību piemērošanā, izvērtējot valsts atbalsta jēdzienu saistībā ar *Postadex* klientu bāzes nodošanu.

Par pirmo pamatu, kas saistīts ar Pirmās instances tiesas palātas, kas taisīja pārsūdzēto spriedumu, prettiesisko sastāvu

Lietas dalībnieku argumenti

35 *Chronopost* un *La Poste* apgalvo, ka pārsūdzētais spriedums ir taisīts nepienācīgi noritējušā tiesvedībā, jo tiesnesis referents iztiesāšanas sastāvā, kas taisīja šo spriedumu, bija palātas priekšsēdētājs un tiesnesis referents iztiesāšanas sastāvā, kas taisīja iepriekš minēto spriedumu lietā *Ufex* u.c./Komisija.

36 Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — "ECTK"), kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, 6. pantā ietvertais tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu pamatprincips, kurš paredz, ka lieta ir jāizskata neatkarīgai un objektīvai tiesai, nozīmē, ka attiecībā uz tās tiesas palātas sastāvu, kurai lieta pēc iepriekš minētā sprieduma lietā *Ufex* u.c./Komisija atcelšanas tikusi nodota otrreizējai izskatīšanai, nedrīkst rasties šaubas par šī iztiesāšanas sastāva neobjektivitāti tādēļ, ka tā loceklis ir arī tiesnesis, kurš bija iepriekš saskāries ar šo lietu kā referents tajā iztiesāšanas sastāvā, kas taisījis atcelto spriedumu. Līdz ar to *Chronopost* un *La Poste* uzskata, ka ir pārkāpts LES 6. pants.

37 *UFEX* u.c., pirmkārt, apgalvo, ka šis pamats ir nepieņemams. Tā kā iztiesāšanas sastāvs, kas taisīja pārsūdzēto spriedumu, un tiesneša referenta vārds bija zināmi jau pirms mutvārdu procesa Pirmās instances tiesā, *Chronopost* un *La Poste* bija iespēja paust savas šaubas par iztiesāšanas sastāva neobjektivitāti šajā mutvārdu procesā. Tā kā *Chronopost* un *La Poste* bija atteikušās no šīs iespējas, to izvirzītais pamats līdz ar to ir uzskatāms par jaunu pamatu un tādēļ tas ir nepieņemams, kā to ir atzinusi Tiesa savā 1999. gada 9. septembra spriedumā lietā C-64/98 P *Petrides*/Komisija (*Recueil*, I-5187. lpp.).

38 *UFEX* u.c., otrkārt, apgalvo, ka šis pamats nav pamatots. Iztiesāšanas sastāvs, kas taisīja pārsūdzēto spriedumu, pēc to domām atbilst Pirmās instances tiesas Reglamenta 118. panta noteikumiem, kurā reglamentēts šis sastāvs gadījumā, kad Pirmās instances tiesa izskata lietu, ko tai otrreizējai izskatīšanai pēc pirmā sprieduma atcelšanas nodevusi Tiesa.

39 Šajos noteikumos nav paredzēta lietas nodošana citam iztiesāšanas sastāvam, kas turklāt nemaz nebūtu iespējams, ja pirmais spriedums būtu taisīts tiesas plēnumā. Par pretējo neliecina arī pastāvošās dalībvalstīm kopīgās konstitucionālās tradīcijas šajā jautājumā. Koleģialitātei pēc definīcijas ir jāneitralizē kāda iztiesāšanas sastāva locekļa iespējamā neobjektivitāte.

40 Ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk tekstā — "Cilvēktiesību tiesa") pieeju tiesas objektivitātes jautājumam, ir jāatzīst, ka šajā lietā nav konstatējams neviens subjektīvs vai objektīvs neobjektivitātes elements. Tieši pretēji, tik sarežģītas lietas kā šobrīd izskatāmā lieta uzticēšana tam pašam tiesnesim referentam, kurš bija jau iepazinies ar šo lietu pirms tās nodošanas otrreizējai izskatīšanai, atbilst pareizai tiesvedības norisei.

41 Savās replikās *Chronopost* un *La Poste* apstrīd to izvirzītā pamata nepieņemamību. Pēc to domām, *UFEX* u.c. nekādi nevar atsaukties uz to, ka izvirzītais pamats par pamatprincipa pārkāpumu ir jauns pamats, kurš līdz ar to ir absolūts šķērslis tiesas procesam, kuru nevar neievērot.

42 Turklāt šādu pamatu varēja izvirzīt tikai pēc Pirmās instances tiesas sprieduma pasludināšanas. Tāpat šāds pamats nav starp procesuālajiem jautājumiem, par kuriem Pirmās instances tiesa varētu pieņemt nolēmumu atbilstoši tās reglamenta 111. pantam. Minētajā reglamentā turklāt nav ietverts noteikums par tiesneša noraidīšanas iespēju. Tā kā minētais pamats ir izvirzīts Tiesā iesniegtā prasības pieteikumā, tas nav uzskatāms par jaunu pamatu, kas iesniegts "tiesvedības gaitā" Tiesas Reglamenta 42. panta 2. punkta izpratnē.

43 Savās atbildēs uz repliku *UFEX* u.c. apgalvo, ka replikā izvirzītie argumenti, saskaņā ar kuriem pamatprincipa pārkāpums ir absolūts šķērslis tiesas procesam, ir jauns pamats, kas tādējādi ir nepieņemams. Turklāt ar Tiesas Reglamenta 42. panta 2. punktā paredzēto tiesvedību tiek saprasta tiesvedība, kas sākas Pirmās instances tiesā un apelācijas tiesvedības ietvaros turpinās Tiesā.

Tiesas vērtējums

44 Tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas it īpaši izriet no ECTK 6. panta 1. punkta, ir pamattiesības, ko Eiropas Savienība ievēro kā vispārīgu principu saskaņā ar LES 6. panta 2. punktu (2007. gada 26. jūnija spriedums lietā C-305/05 *Ordre des barreaux francophones et germanophone* u.c., Krājums, I-5305. lpp., 29. punkts).

45 Šīs tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu paredz, ka ikvienam ir tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu saprātīgos termiņos neatkarīgā un objektīvā ar likumu izveidotā tiesā. Šīs tiesības ir piemērojamas arī Komisijas lēmuma pārsūdzības tiesā gadījumā (šajā sakarā skat. 1998. gada 17. decembra spriedumu lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 21. punkts).

46 Garantijas lietas izskatīšanai neatkarīgā un objektīvā tiesā un it īpaši tās, kas ar šo jēdzienu saprot iztiesāšanas sastāvu, ir tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu stūrakmens. Tas nozīmē, ka ikvienai tiesai ir pienākums pārbaudīt, vai, ņemot vērā lietas iztiesāšanas sastāvu, tā ir uzskatāma par šādu neatkarīgu un objektīvu tiesu, ja šajā jautājumā ir izteikti iebildumi, kas jau sākotnēji nešķiet acīmredzami nepamatoti. Šādas pārbaudes nepieciešamība ir saistīta ar pārliecības, kāda demokrātiskā sabiedrībā ir jānodrošina tiesām, radīšanu tiesu sistēmai pakļautajām personām (šajā sakarā skat. Cilvēktiesību tiesas 1996. gada 23. aprīļa spriedumu lietā *Remli* pret Franciju, *Recueil des arrêts et décisions 1996 II*, 574. lpp., 48. punkts). Tādējādi šāda pārbaude ir būtiska procesuāla prasība, kuras ievērošana ir saistīta ar absolūtu šķērsli tiesas procesam.

47 No tā izriet, ka gadījumā, ja apelācijas tiesvedībā šajā jautājumā ir izvirzīti iebildumi, kuri, kā tas ir šajā lietā, nav acīmredzami nepamatoti, Tiesai ir jāpārbauda tās Pirmās instances tiesas iztiesāšanas sastāvs, kas taisīja pārsūdzēto spriedumu.

48 Citiem vārdiem sakot, tāds pamats attiecībā uz Pirmās instances tiesas iztiesāšanas sastāva prettiesiskumu kā šajā lietā Tiesā izvirzītais, ir uzskatāms par absolūtu šķērsli tiesas procesam, kurš ir jāizskata pēc pašas Tiesas ierosmes (attiecībā uz absolūta šķēršļa tiesas procesam izvirzīšanu pēc pašas Tiesas ierosmes skat. 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 67. punkts).

49 Šādu pamatu līdz ar to var izskatīt jebkurā tiesvedības stadijā (šajā sakarā skat. 1997. gada 20. februāra spriedumu lietā C-166/95 P Komisija/*Daffix*, *Recueil*, I-983. lpp., 25. punkts).

50 Šādos apstākļos, lai iebilstu pret to, ka Tiesa izskata šo pamatu, nevar pamatoti atsaukties uz apstākli, ka Komisija, kas ir galvenā lietas dalībniece pirmajā instancē, Pirmās instances tiesā nav norādījusi uz prettiesiskumu, uz kuru Tiesā sava izvirzītā pamata pamatojumam atsaucas *Chronopost* un *La Poste*, un uz to, ka tā rezultātā ieinteresētās personas, kas iestājušās lietā pirmajā instancē, vairs nevar to izvirzīt savas apelācijas sūdzības ietvaros.

51 Šajā sakarā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, un tas nav ticis apstrīdēts, ka tiesneša referenta funkcijas tajā iztiesāšanas sastāvā, kas taisīja pārsūdzēto spriedumu, bija uzticētas vienam no šī iztiesāšanas sastāva locekļiem, kurš vienlaicīgi bija priekšsēdētājs un tiesnesis referents iztiesāšanas sastāvā, kas taisīja iepriekš minēto spriedumu lietā *Ufex* u.c./Komisija.

52 Tomēr nav pierādīts, ka, šādā veidā nozīmējot tiesnesi referentu, Pirmās instances tiesa nav ievērojusi objektivitātes prasību, kas šīs tiesas locekļiem ir jāievēro, un tādējādi ir pārkāpusi pamattiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu.

53 Pirmkārt, ir jānorāda — tam, ka vienam un tam pašam tiesnesim, kurš darbojas abos attiecīgajos iztiesāšanas sastāvos, tiek uzticētas tiesneša referenta funkcijas, pašam par sevi nav nozīmes, izvērtējot, vai ir tikusi ievērota objektivitātes prasība, jo šīs funkcijas tiek veiktas koleģiālā sastāvā.

54 Otrkārt, objektivitātes prasība ietver divus aspektus. No vienas puses, tiesai ir jābūt subjektīvi objektīvai, t.i., nevienam no tās locekļiem nedrīkst pastāvēt aizspriedumi vai personīgs pieņēmums, un tiek prezumēts, ka personīgā objektivitāte pastāv līdz brīdim, kamēr tiek iesniegti pierādījumi par pretējo. No otras puses, tiesai ir jābūt objektīvi objektīvai, t.i., tai ir jāsniedz pietiekamas garantijas, lai varētu izslēgt jebkādas leģitīmas šaubas šajā sakarā (šajā sakarā it īpaši skat. Cilvēktiesību tiesas 1993. gada 24. februāra spriedumu lietā *Fey* pret Austriju, A sērija, Nr. 255-A, 12. lpp., 28. punkts; 1997. gada 25. februāra spriedumu lietā *Findlay* pret Apvienoto Karalisti, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-I, 281. lpp., 73. punkts, kā arī 2007. gada 4. oktobra spriedumu lietā *Forum Maritime SA* pret Rumāniju, Nr. 63610/00 un Nr. 38692/05, *Recueil des arrêts et décisions* vēl nav publicēts).

55 No vienas puses, jākonstatē, ka *Chronopost* un *La Poste* šajā lietā nav norādījušas uz Pirmās instances tiesas locekļu personisko neobjektivitāti.

56 No otras puses, apstāklis, ka viens un tas pats tiesnesis ietilpst divos iztiesāšanas sastāvos, kas ir izskatījuši to pašu lietu, pats par sevi, nepastāvot citiem objektīviem faktoriem, nevar radīt šaubas par Pirmās instances tiesas objektivitāti.

57 Šajā sakarā nešķiet, ka lietas nodošana tādam iztiesāšanas sastāvam, kas pilnībā atšķiras no tā, kas izskatīja lietu pirmoreiz, saskaņā ar Kopienu tiesībām ir jāuzskata vai to varētu uzskatīt par vispārīga rakstura pienākumu.

58 Cilvēktiesību tiesa turklāt ir atzinusi, ka no objektivitātes pienākuma nevar izsecināt vispārīgu principu, ka tiesai, kas atceļ administratīvu aktu vai tiesas nolēmumu, ir pienākums nodot lietu citai tiesas iestādei vai citai šīs iestādes struktūrvienībai (skat. Cilvēktiesību tiesas 1971. gada 16. jūlija spriedumu lietā *Ringeisen* pret Austriju, A sērija, Nr. 13, 97. punkts, un 1995. gada 26. septembra spriedumu lietā *Diennet* pret Franciju, A sērija, Nr. 325-A, 37. punkts).

59 Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar ECTK 27. panta 3. punktu gadījumā, ja lieta, izskatot apelācijas sūdzību par kādas palātas spriedumu, tiek nodota izskatīšanai Cilvēktiesību tiesas Lielajā palātā, neviens no tās palātas tiesnešiem, kas ir taisījusi spriedumu, nevar piedalīties Lielās palātas sēdē, izņemot Tiesas priekšsēdētāju un tiesnesi, kurš pārstāvēja attiecīgo dalībvalsti. Tādējādi ECTK tiek pieļauts, ka tiesneši, kas ir izskatījuši lietu pirmajā instancē, var ietilpt iztiesāšanas sastāvā, kas izskata šo lietu atkārtoti, un šis apstāklis pats par sevi netiek uzskatīts par nesaderīgu ar lietas taisnīgas izskatīšanas prasībām.

60 Šādos apstākļos šajā lietā nav pierādīts, ka iztiesāšanas sastāvs, kas taisīja pārsūdzēto spriedumu, ir izveidots prettiesiski tikai tādēļ, ka tajā ietilpst tāds Pirmās instances tiesas loceklis, kurš jau bija iekļauts tajā iztiesāšanas sastāvā, kas iepriekš izskatīja lietu.

61 Līdz ar to pirmais pamats ir noraidāms.

Par otro pamatu, kas attiecas uz procesuālu pārkāpumu, ņemot vērā Pirmās instances tiesas pēc būtības sniegto atbildi uz nepieņemamu pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

62 *La Poste* sava otrā pamata pirmajā daļā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa nav izskatījusi iebildi par nepieņemamību, ko tā bija izvirzījusi par *UFEX* u.c. izvirzīto pamatu, kurš attiecās uz to, ka *Postadex* nodošana ir uzskatāma par valsts atbalstu; kas ir pamats, kas nebija izvirzīts tiesvedībā, kuras rezultātā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija un kurš tādējādi ir uzskatāms par jaunu pamatu tiesvedībā, kuras rezultātā tika pieņemts pārsūdzētais spriedums. Šī pamata otrajā daļā *La Poste* apgalvo, ka, izskatot šo jauno pamatu, Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Reglamenta 48. panta 2. punktu.

63 *UFEX* u.c. apstrīd šī pamata pirmās daļas pieņemamību, jo tā esot balstīta uz neskaidriem un pretrunīgiem argumentiem un tajā nav norādīts, kurš Pirmās instances tiesas Reglamenta noteikums ir ticis pārkāpts.

64 Turklāt šī daļa neesot arī pamatota, jo Pirmās instances tiesai nebija jāsniedz atbilde uz iebildi, kas pati par sevi nav pieņemama, jo to bija izvirzījusi vienīgi persona, kas iestājusies lietā. Tāpat, precizējot, ka Pirmās instances tiesa ir pārkvalificējusi šo pamatu, izskatot to prasības pamata saistībā ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā ietvaros, *La Poste* norāda, ka minētais pamats jau bija izvirzīts un līdz ar to tas nav uzskatāms par jaunu pamatu. Tādējādi un ņemot vērā, ka Pirmās instances tiesa bija tiesīga formāli pārklasificēt prasības pieteikumā ietverto argumentāciju, arī otrā daļa nav pamatota.

65 *La Poste* savā replikā apstrīd tās otrā izvirzītā pamata pirmās daļas nepieņemamību. Tā apgalvo, ka šī daļa ir saprotama. Turklāt, pat ja iebilde par nepieņemamību, ko tā bija izvirzījusi Pirmās instances tiesā, bija nepieņemama, tiesai tas bija tieši jākonstatē. Tiesas judikatūra attiecībā uz personas, kas iestājusies lietā, izvirzīto iebilžu

nepieņemamību ir niansētāka, nekā to apgalvo *UFEX* u.c., un neizslēdz katras šīs iebildes atsevišķu pārbaudi. *La Poste* uzskata, ka šajā lietā izvirzītā iebilde ir pieņemama, jo tās izvirzītajiem pamatiem ir tādi paši mērķi kā Komisijas izvirzītajiem, *UFEX* u.c. no jauna izvirzītais pamats bija izvirzīts pēc personu iestāšanās lietā un, visbeidzot, tā kā *La Poste* tika piedēvēts noteikumu par valsts atbalstu pārkāpums, tai bija interese izvirzīt iebildes, ko Komisija nebija izvirzījusi.

66 Savā atbildē uz repliku *UFEX* u.c. apgalvo, ka personas, kas iestājusies lietā, izvirzītā iebilde ir nepieņemama un ka tas, ka izvirzītajam pamatam ir no jauna izvirzītā pamata raksturs, nav absolūts šķērslis tiesas procesam.

Tiesas vērtējums

— Par otrā pamata pirmo daļu

67 Personai, kas iestājusies lietā, nav tiesību izvirzīt iebildi par nepieņemamību, kas nav tikusi formulēta atbildētājas puses prasījumos (skat. 1993. gada 24. marta spriedumu lietā C-313/90 *CIRFS* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1125. lpp., 21. un 22. punkts; 1993. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-225/91 *Matra*/Komisija, *Recueil*, I-3203. lpp., 11. un 12. punkts, kā arī 2002. gada 19. marta spriedumu lietā C-13/00 Komisija/Īrija, *Recueil*, I-2943. lpp., 5. punkts).

68 Ir vispārzināms, ka tiesvedībā, kuras rezultātā tika pieņemts pārsūdzētais spriedums, *La Poste* bija personas, kas iestājusies lietā Komisijas prasījumu atbalstam, statuss un ka tā nebija izvirzījusi iebildi par nepieņemamību, uz kuru Pirmās instances tiesā atsaucās *La Poste* un kas attiecās uz to, ka *UFEX* u.c. izvirzītais pamats saistībā ar *Postadex* nodošanu bija jauns pamats, jo tas nebija izvirzīts tiesvedībā, kuras rezultātā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija.

69 *La Poste* izvirzītā iebilde par nepieņemamību, kas, kā to savu secinājumu 65. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, nav absolūts šķērslis tiesas procesam, līdz ar to nav pieņemama. Šādos apstākļos, pat ja Pirmās instances tiesai bija jāsniedz atbilde uz šo iebildi, tai arī obligāti bija jāatzīst šī iebilde par nepieņemamu. Līdz ar to tas, ka Pirmās instances tiesa nav izskatījusi šo jautājumu, nekādā veidā nav ietekmējis *La Poste* tiesības, kas līdz ar to nav tiesīga atsaukties uz šo bezdarbību ar mērķi apstrīdēt pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu.

70 Šādos apstākļos, pat pieņemot, ka otrā pamata pirmā daļa ir pieņemama, tā katrā ziņā nav pamatota. Līdz ar to tā ir noraidāma.

— Par otrā pamata otro daļu

71 Jāatgādina, ka saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punktu, kurš ir piemērojams saskaņā ar šī reglamenta 120. pantu gadījumā, ja Pirmās instances tiesai, tāpat kā šajā lietā, ir jāizskata spriedums, kuru Tiesa tai ir nodevusi otrreizējai izskatīšanai, tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā. No tā izriet, ka pēc Tiesas sprieduma par lietas nodošanu otrreizējai izskatīšanai pasludināšanas lietas dalībnieki principā nevar izvirzīt tādus pamatus, kas nebija izvirzīti tiesvedībā, kuras rezultātā tika taisīts Tiesas atceltais Pirmās instances tiesas spriedums.

72 Izskatot prasības pieteikumu, ko *UFEX* u.c. ir iesniegušas Pirmās instances tiesā tiesvedībā, kuras rezultātā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija, var secināt, ka lūgums atcelt tiesību aktu ir balstīts uz četriem pamatiem, kurus Pirmās instances tiesa izvērtēja kā tādus, kas attiecas uz tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, nepietiekamu pamatojumu, faktiska rakstura kļūdām un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, un, visbeidzot, uz kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu (iepriekš minētais spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija, 37. punkts).

73 Savos apsvērumos, kas tika iesniegti pēc iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. pasludināšanas, *UFEX* u.c. uzturēja spēkā pēdējos trīs izvirzītos pamatus, ko Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 49. punktā izvērtēja kā tādus, kas balstīti uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, uz neprecīziem faktiem un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, kā arī uz kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu.

74 No šo apsvērumu pārbaudes neizriet, ka *UFEX* u.c. būtu vēlējušās izvirzīt jaunu pamatu. Turklāt ir vispārzināms, ka argumenti, ko *UFEX* u.c. tajā laikā bija izvirzījušas attiecībā uz *Postadex* nodošanu, pamatojot pamatu, kas attiecas uz neprecīziem faktiem un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, bija jau norādīti to prasības pieteikumā, kas bija iesniegts tiesvedībā, kuras rezultātā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija. Šādu argumentāciju nevar uzskatīt par jaunu pamatu.

75 Turklāt, kā Pirmās instances tiesa ir pareizi norādījusi pārsūdzētā sprieduma 51. punktā, pamati, kas attiecas uz neprecīziem faktiem un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, šajā gadījumā pārklājas ar pamatu, kas attiecas uz kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu. Šādos apstākļos Pirmās instances tiesa bija tiesīga pārkvalificēt *UFEX* u.c. izvirzītos argumentus attiecībā uz *Postadex* nodošanu, uzskatot, ka tie ir izvirzīti pamata, kas attiecas uz kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu, pamatojumam (par iespēju veikt šādu pārkvalificēšanu skat. 1998. gada 19. novembra spriedumu lietā C-316/97 P Parlaments/*Gaspari*, *Recueil*, I-7597. lpp., 21. punkts).

76 Līdz ar to, izskatot šos argumentus pamata, kas attiecas uz kļūdainu valsts atbalsta jēdziena piemērošanu, ietvaros, Pirmās instances tiesa nekādā ziņā nav pieņēmusi nolēmumu par jaunu pamatu un līdz ar to nav pārkāpusi tās Reglamenta 48. panta 2. punktu.

77 Tā kā otrā pamata otrā daļa nav pamatota, arī tā ir noraidāma.

78 Līdz ar to otrais pamats ir noraidāms kopumā.

Par trešo pamatu, kas attiecas uz Pirmās instances tiesas pieļautu kļūdu, izvērtējot pienākumu norādīt pamatojumu apstrīdētajā lēmumā tiktāl, ciktāl tas attiecas uz loģistikas un tirdzniecības atbalstu, ko "La Poste" sniegusi "SFMI-Chronopost"

79 Šī pamata pārbaudei pirms lietas dalībnieku argumentu izklāstījuma ir jāatgādina iemesli, kuru dēļ Pirmās instances tiesa ir atzinusi, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverts pietiekams pamatojums.

Iemesli, kādēļ Pirmās instances tiesa nolēma atcelt tiesību aktu

80 Vispirms pārsūdzētā sprieduma 63.–71. punktā atgādinot EK līguma prasības, kas attiecībā uz Kopienu iestāžu tiesību aktu pamatojumu ir definētas judikatūrā, Pirmās instances tiesa pārbaudīja apstrīdētā lēmuma pamatojumu, balstoties uz divām elementu kategorijām, kam, pēc tās domām, ir noteicošs raksturs.

81 Pirmkārt, Pirmās instances tiesa atzina, ka ir jāpārbauda, vai Komisija ir ievērojusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, ņemot vērā iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. 40. punktā norādītos principus, kas minēti šī sprieduma 15. punktā.

82 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 72. punktā no šiem principiem secināja, ka "[..] īpaši ir jāpārbauda, vai apstrīdētajā lēmumā ir pietiekami pamatots, no vienas puses, tas, vai *SFMI-Chronopost* maksātā atlīdzība ietver, pirmkārt, visas papildu mainīgās izmaksas, kas radušās, nodrošinot loģistikas un tirdzniecības atbalstu,

otrkārt, atbilstošu līdzdalību nemainīgo izmaksu, kas rodas, izmantojot pasta tīklu, segšanā, un, treškārt, atbilstošu atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu, ciktāl *SFMI-Chronopost* to izmanto savā darbībā konkurences apstākļos, un, no otras puses, tas, vai nav pamata uzskatīt, ka šie elementi nav pienācīgi novērtēti vai ir noteikti patvaļīgi".

83 Attiecībā uz visiem šiem aspektiem Pirmās instances tiesa atzina, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverti pietiekami precīzi apsvērumi.

84 Otrkārt, Pirmās instances tiesa, atgādinot, ka pienākuma norādīt pamatojumu apjoms ir jāvērtē atkarībā no lietas apstākļiem, kas attiecīgā gadījumā var būt pamats detalizētākam pamatojumam, nosprieda, ka šajā gadījumā tas tā nav.

85 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 97. punktā atzina, ka "[..] apstākļi, kas pamato detalizētāka pamatojuma prasību, ir, pirmkārt, tas, ka šis ir viens no pirmajiem lēmumiem, kurā tiek aplūkots sarežģīts jautājums par mātes sabiedrības, kas darbojas rezervētā tirgū un nodrošina loģistikas un tirdzniecības atbalstu savai meitas sabiedrībai, kas nedarbojas rezervētā tirgū, izmaksu aprēķinu, piemērojot tiesību normas valsts atbalsta jomā. Otrkārt, Komisijas pirmā 1992. gada 10. marta lēmuma atcelšana pēc prasības atcelt tiesību aktu iesniegšanas un iepriekš minētā Tiesas sprieduma lietā *SFEI* u.c. pasludināšanas ir iemesls, lai Komisija savu pieeju pamatotu daudz rūpīgāk un precīzāk, nekā tas ir izdarīts apstrīdētajos punktos. Visbeidzot, tas, ka administratīvās procedūras laikā prasītājas iesniedza vairākus ekonomiskus pētījumus, arī lika Komisijai sagatavot rūpīgu pamatojumu, atbildot uz visiem būtiskajiem prasītāju argumentiem, kas pamatoti ar šiem ekonomiskajiem pētījumiem".

Lietas dalībnieku argumenti

86 *Chronopost* un *La Poste* apgalvo, ka prasības apstrīdētajā lēmumā sniegt detalizētu pamatojumu, uz kurām Pirmās instances tiesa atsaucās, lai kritizētu šo lēmumu, pārsniedz to, kas vajadzīgs lēmuma, kas pieņemts jomā, kurā Komisijai ir plaša diskrecionārā vara, ierobežotai kontrolei. *Chronopost* piebilst, ka, aizbildinoties ar pamatojuma pārbaudi, Pirmās instances tiesa, pārsniedzot savas pilnvaras, pārbaudīja acīmredzamas kļūdas vērtējumā neesamību vai pat apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nepieciešamību, aizstājot Komisijas vērtējumu ar savējo.

87 *UFEX* u.c. lūdz noraidīt šo pamatu, apgalvojot, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots un tajā ir pausti tikai vispārēji apsvērumi, kas nesniedz atbildi uz sūdzībā ietvertajiem detalizētajiem argumentiem. *UFEX* u.c. norāda, ka attiecībā uz Pirmās instances tiesas nolēmumu arguments par pilnvaru nepareizu izmantošanu nav izmantojams.

Tiesas vērtējums

88 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamatojumam, kas prasīts EK līguma 190. pantā (jaunajā redakcijā — EKL 253. pants), jābūt atbilstošam attiecīgā tiesību akta būtībai un tajā skaidri un neapšaubāmi jābūt norādītai tās iestādes argumentācijai, kas pieņēma attiecīgo tiesību aktu, tādā veidā, kas ieinteresētajām personām ļautu iepazīties ar pieņemtā tiesību akta pamatojumu un attiecīgajai tiesai īstenot tās kontroles pilnvaras. Prasība norādīt pamatojumu ir izvērtējama, vadoties no attiecīgās lietas apstākļiem, it īpaši attiecīgā tiesību akta satura, izvirzīto pamatu būtības, kā arī intereses saņemt izskaidrojumu, kāda ir tiesību akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu aplūkoti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo tiesību akta pamatojuma atbilstība Līguma 190. pantā noteiktajām prasībām ir jāvērtē ne tikai atkarībā no tā formulējuma, bet arī konteksta, kā arī visu tiesību normu kopuma, kas regulē attiecīgo jomu (cita starpā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*Sytraval*

un *Brink's France*, 63. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2004. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-501/00 Spānija/Komisija, Krājums, I-6717. lpp., 73. punkts).

89 Runājot konkrētāk par Komisijas lēmumu, kurā secināts, ka pasākums, par ko iesniegta sūdzība, nav uzskatāms par valsts atbalstu, ir jākonstatē, ka Komisijai katrā ziņā ir pietiekamā apmērā jānorāda sūdzības iesniedzējam iemesli, pamatojoties uz kuriem, sūdzībā minētie faktiskie un tiesiskie apstākļi nav pietiekami, lai pierādītu valsts atbalsta esamību. Tomēr Komisijai nav jāizsaka viedoklis par apstākļiem, kas ir acīmredzami nevietā, kam nav nozīmes vai kas neapšaubāmi ir otršķirīgi (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, 64. punkts).

90 Tāpat ir jāatceras, ka valsts atbalsta jomā pieņemta lēmuma likumība ir jāvērtē, pamatojoties uz informāciju, kāda bija Komisijas rīcībā lēmuma pieņemšanas brīdī (2003. gada 11. septembra spriedums lietā C-197/99 P Beļģija/Komisija, *Recueil*, I-8461. lpp., 86. punkts un tajā minētā judikatūra).

91 Tieši ņemot vērā šos apsvērumus, ir jānovērtē divu pamatojuma sniegšanas prasību kategoriju, ko Pirmās instances tiesa piemēroja šajā lietā un kas minētas šī sprieduma 80.–85. punktā, pamatotība.

92 Vispirms pieņemot, ka, atbildot uz *UFEX* u.c. iesniegto sūdzību, Komisija ir piemērojusi jēdziena "parastie tirgus apstākļi" novērtēšanas kritērijus, kas var būt kļūdaini salīdzinājumā ar tiem kritērijiem, ko Tiesa piemēroja iepriekš minētajā spriedumā apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c., kas tika pasludināts vēlāk, šis apstāklis var ietekmēt apstrīdētā lēmuma pamatotību, bet nevis tā atbilstību no formālā viedokļa.

93 Tāpat attiecībā uz prasību apstrīdētajā lēmumā sniegt detalizētāku pamatojumu, ņemot vērā tā pieņemšanas kontekstu, Pirmās instances tiesas vērtējums nešķiet atbilstošs.

94 Pirmkārt, kā savu secinājumu 94. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, tas, ka apstrīdētais lēmums bija viens no pirmajiem, kurā tika izskatīts sarežģītais jautājums par mātes sabiedrības, kas darbojas rezervētā tirgū un nodrošina atbalstu savai meitas sabiedrībai, kas nedarbojas rezervētā tirgū, izmaksu aprēķinu, piemērojot tiesību normas valsts atbalsta jomā, pats par sevi nepamato detalizētu šo izmaksu aprēķina sniegšanu, ja, kā tas ir šajā lietā, Komisija uzskatīja, ka sūdzības iesniedzēju izvirzītie apsvērumi šajā sakarā jau sākotnēji ir kļūdaini. Pieņemot, ka šī Komisijas pieeja bija kļūdaina, šis apstāklis var ietekmēt apstrīdētā lēmuma pamatotību, bet nevis tā tiesiskumu no formālā viedokļa.

95 Otrkārt, kaut arī ir tiesa, ka apstrīdētais lēmums tika pieņemts pēc tam, kad Komisija bija atcēlusi savu iepriekšējo 1992. gada 10. marta lēmumu par *UFEX* u.c. iesniegtās sūdzības izskatīšanas izbeigšanu, kas [lēmums] bija prasības atcelt tiesību aktu priekšmets, šī atcelšana neietvēra nekādas izmaiņas attiecībā uz Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu apmēru. Valsts atbalsta jēdziens faktiski atbilst objektīvai situācijai, kas izvērtējama datumā, kurā Komisija pieņem lēmumu (2006. gada 22. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 Beļģija un *Forum 187*/Komisija, Krājums, I-5479. lpp., 137. punkts). Līdz ar to iemesliem, kādēļ Komisija kādā iepriekš pieņemtā lēmumā ir atšķirīgi novērtējusi attiecīgo situāciju, nav nozīmes, izvērtējot apstrīdētā lēmuma tiesiskumu.

96 Visbeidzot, vajadzīgā saikne starp sūdzības iesniedzēja izvirzītajiem pamatiem un Komisijas lēmuma pamatojumu nevar nozīmēt, ka Komisijai ir pienākums noraidīt visus argumentus, kas izvirzīti šo pamatu atbalstam. Pietiek ar to, ka Komisija izklāsta faktus un juridiskos apsvērumus, kam ir būtiska nozīme lēmumā (2007. gada 11. janvāra spriedums lietā C-404/04 P *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, 30. punkts). Šajā gadījumā un ņemot vērā, ka sniegtie paskaidrojumi pamato iemeslus, kādēļ šie pamati netika atzīti par būtiskiem, nedz sūdzības iesniedzēja savu izvirzīto pamatu atbalstam iesniegto ekonomisko pētījumu skaits, nedz arī to nozīmīgums paši par sevi vien nevar izmainīt Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu apmēru.

97 Turklāt tāpat ir jāatgādina, ka jautājums par to, vai, kā to apgalvo *UFEX* u.c., loģistikas un tirdzniecības atbalsts, ko *La Poste* sniedza *SFMI-Chronopost*, ir atzīstams par valsts atbalstu, ietilpst tādā kontekstā, kuru apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī raksturoja divas faktoru kategorijas.

98 Pirmkārt, iepriekš minētā sprieduma lietā *SFEI* u.c. 62. punktā Tiesa, kā tas minēts šī sprieduma 3. punktā, atzina, ka tāds loģistikas un tirdzniecības atbalsts, ko savām saskaņā ar privāttiesībām dibinātām meitas sabiedrībām, kas veic brīvai konkurencei atvērtu darbību, sniedz valsts uzņēmums, var tikt atzīts par valsts atbalstu Līguma 92. panta izpratnē, ja par to saņemtā atlīdzība ir zemāka nekā tā, kāda tiktu prasīta parastos tirgus apstākļos.

99 Otrkārt, ir vispārzināms, ka, pamatojoties tieši uz šiem apsvērumiem, *UFEX* u.c. iesniegtās sūdzības Komisijā mērķis bija pierādīt, ka par loģistikas un tirdzniecības atbalstu saņemtā atlīdzība nav pietiekama (apstrīdētā lēmuma I sadaļas E iedaļa).

100 It īpaši *UFEX* u.c. apgalvo, ka atlīdzība par loģistikas atbalstu bija jānosaka, ņemot vērā cenu, kādu par attiecīgajiem pakalpojumiem prasītu uzņēmums, kurš darbojas parastos tirgus apstākļos, neņemot vērā "apjoma ekonomiju", ko sava monopolstāvokļa dēļ varēja izmantot *La Poste* un kas, kā uzskata sūdzības iesniedzējas, arī bija konkurences izkropļojumu pamatā.

101 Lai uzskatītu, ka atbilde, kas sniegta uz *UFEX* u.c. izvirzītajiem iebildumiem, ir nepietiekama, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 75.–95. punktā atzina, ka Komisijas sniegtā informācija ir pārāk vispārīga un neprecīza.

102 Kā savu secinājumu 97. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, Pirmās instances tiesa it īpaši pauda kritiku par to, ka nav izmantoti precīzi ekonomikas un grāmatvedības

jēdzieni, pārbaudītas precīzas izmaksas un netika norādīti precīzi veikto finanšu aprēķinu komponenti. Tā konstatēja, ka nebija iespējams pārbaudīt faktu un vērtējuma kļūdas, un attiecībā uz mainīgajām izmaksām norādīja, ka apstrīdētajā lēmumā būtu bijis jāiekļauj vismaz vispārējs analītiskās grāmatvedības aprēķinu kopsavilkums attiecībā uz sniegtajiem pakalpojumiem.

103 Tomēr ir jākonstatē, pirmkārt, kā to pārsūdzētā sprieduma 73. punktā ir norādījusi arī Pirmās instances tiesa, ka "iemesli, pamatojoties uz kuriem Komisija noraidīja [*UFEX* u.c. piedāvāto šo pakalpojumu] izmaksu aprēķina metodi, skaidri izriet no apstrīdētā lēmuma 49.–56. apsvērumā minētā pamatojuma".

104 It īpaši Komisija ir paskaidrojusi, kādēļ tā uzskata, ka *UFEX* u.c. iesniegtie detalizētie ekonomiskie pētījumi ir balstīti uz parastās tirgus cenas koncepciju, kas ir pilnībā nepareiza. *UFEX* u.c. būtībā uzskata, ka šo cenu veido cena, par kādu salīdzināma privāta sabiedrība sniegtu šos pakalpojumus sabiedrībai, ar kuru tā nav saistīta kā mātes sabiedrība, lai gan ir jāņem vērā, ka darījums notika starp divām sabiedrībām, kas ietilpst vienā un tajā pašā grupā, un ka šajos apstākļos nevar neņemt vērā stratēģiskos apsvērumus un sinerģiju, kas izriet no tā, ka *Chronopost* un *La Poste* ietilpst vienā un tajā pašā grupā.

105 Šādos apstākļos, kā to savu secinājumu 106. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, nebūtu nozīmes sniegt detalizētu atbildi uz pieņēmumiem un aprēķiniem, kas ir pamatā šajos pētījumos aprēķinātajiem kopējā valsts atbalsta apmēriem. Līdz ar to Komisijai nevar pārmest, ka tā nav sniegusi šāda veida atbildi.

106 Otrkārt, ir jākonstatē, ka Pirmās instances tiesa nav precizējusi, kādi *UFEX* u.c. iesniegtās sūdzības aspekti, pēc tās domām, apstrīdētajā lēmumā nav pienācīgi izskatīti.

107 Treškārt, ir jākonstatē, ka Pirmās instances tiesa nav arī norādījusi, kādēļ tā uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā nav izklāstīti iemesli, kādēļ *UFEX* u.c. minētie fakti un juridiskie argumenti nebija pietiekami, lai Komisija varētu izdarīt secinājumu par valsts atbalsta pastāvēšanu. Sniegtais pamatojums, kas izklāstīts šī sprieduma 4. punktā, būtībā skaidri un nepārprotami atspoguļo Komisijas argumentāciju un ļauj īstenot šī lēmuma pārbaudi tiesā.

108 Attiecībā uz Komisijas izmantotajiem ekonomikas un grāmatvedības jēdzieniem, pārbaudīto izmaksu raksturu, kā arī veikto finanšu aprēķinu komponentēm nevar nepiekrist, ka tie ietver sarežģītu tehniska rakstura novērtējumu. Tā kā no apstrīdētā lēmuma ir iespējams skaidri izsecināt Komisijas argumentāciju, kas ļauj vēlāk apstrīdēt tā pamatotību kompetentā tiesā, būtu pārmērīgi prasīt īpašu pamatojumu katrai no tajā sniegtajām tehniskajām izvēlēm vai katram skaitliskajam elementam, uz kuriem ir balstīta šī argumentācija (pēc analoģijas attiecībā uz vispārpiemērojamiem tiesību aktiem skat. it īpaši 2005. gada 12. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-154/04 un C-155/04 *Alliance for Natural Health* u.c., Krājums, I-6451. lpp., 134. punkts).

109 Turklāt ir jānorāda, ka, lai izpildītu pienākumu nodrošināt komercnoslēpumu aizsardzību, kas Komisijai pastāv saskaņā ar EK līguma 214. pantu (jaunajā redakcijā — EKL 287. pants), atsevišķi dati, kas it īpaši attiecas uz pakalpojuma izmaksām, tādā tiesību aktā kā šajā lietā izskatāmais nevar tikt ietverti. Šādā tiesību aktā ietverto skaitlisko datu neizsmeļošais raksturs nevar būt par pamatu, lai tajā ietverto pamatojumu atzītu par nepietiekamu, un tas nekavē arī veikt vēlāku pārbaudi tiesā.

110 Visbeidzot, kaut arī *UFEX* u.c. Pirmās instances tiesā ar mērķi apstrīdēt tādējādi izdarītās izvēles pamatotību un it īpaši tās atbilstību Tiesas iepriekš minētajā spriedumā apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. norādītajiem kritērijiem, kas ļauj šajā lietā noteikt parastos tirgus apstākļus, bija izvirzījušas dažādus argumentus, ar kuriem tiek apstrīdēta informācija, uz kuru bija balstījusies Komisija, tomēr tieši Komisijai Pirmās instances tiesā bija pienākums iesniegt attiecīgus pierādījumus tiesas izmeklēšanas laikā.

111 Savukārt apstāklis, ka visa šī informācija nav ietverta apstrīdētajā lēmumā, pats par sevi neļauj secināt, ka minētais lēmums nebija pietiekami pamatots, it īpaši tad, ja šie argumenti bija izvirzīti vai tālāk attīstīti tiesvedībā, kas norisinājās pēc iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. pasludināšanas.

112 Tādēļ Pirmās instances tiesa, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, nevarēja secināt — kā tas tika izdarīts pārsūdzētā sprieduma 95. punktā —, ka tai nav iespējams pārbaudīt, vai izmantotā metode un Komisijas veiktās analīzes posmi nav kļūdaini un ir saderīgi ar minētajā spriedumā noteiktajiem principiem valsts atbalsta esamības noteikšanai.

113 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka neviens no Pirmās instances tiesas norādītajiem iemesliem nevar pamatot apstrīdētā lēmuma atcelšanu pamatojuma trūkuma dēļ. Līdz ar to *Chronopost* un *La Poste* izvirzītais pamats, kas attiecas uz Pirmās instances tiesas pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā saistībā ar Komisijas pienākumu norādīt pamatojumu, ir pamatots.

114 Tādējādi pārsūdzētais spriedums ir atceļams daļā, kurā šī pienākuma pārkāpuma dēļ tajā ir nospriests, ka apstrīdētais lēmums ir atceļams tiktāl, ciktāl tajā ir secināts, ka loģistikas un tirdzniecības atbalsts, ko *La Poste* sniegusi *SFMI-Chronopost*, nav uzskatāms par valsts atbalstu.

Par ceturto pamatu, kas attiecas uz kļūdu tiesību piemērošanā, ko Pirmās instances tiesa pieļāvusi, novērtējot valsts atbalsta jēdzienu saistībā ar "Postadex" klientu bāzes nodošanu

Lietas dalībnieku argumenti

115 *Chronopost* un *La Poste* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir kļūdaini atzinusi, ka tas, ka dalībvalsts uztic tādas darbības veikšanu, kas ietilpst konkurencei pakļautā nozarē, meitas sabiedrībai, ir uzskatāms par valsts atbalstu, jo klientu bāze, kas ir nemateriāls aktīvs, kas tiek finansēts no valsts līdzekļiem, tādējādi tika nodota bez atlīdzības.

116 Tādējādi rīkojoties, Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo — pretēji tam, ko Tiesa paredzējusi iepriekš minētajā spriedumā apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. — nav ņēmusi vērā *La Poste* īpašo situāciju, kas sakarā ar to, ka tā darbojas rezervētā nozarē, nav salīdzināma ar privāto uzņēmumu situāciju. *Postadex* nodošanu nevarot mākslīgi atdalīt no kādas darbības nodošanas meitas sabiedrībai, ko veic uzņēmuma vadība, kas ir darbība, ko nevar novērtēt tāpat kā ieguldījumu, ko savā pastāvošajā meitas sabiedrībā veic privāta sabiedrība. Turklāt, kā to konstatējusi Komisija, par valsts līdzekļu ieguldīšanu *Chronopost* tika saņemta atlīdzība un tie nekādā veidā nepalīdzēja jaunizveidotajai meitas sabiedrībai.

117 Turklāt attiecīgās darbības uzticēšana meitas sabiedrībai — ko tādu nozaru liberalizācijas ietvaros, kurās līdz tam pastāvējis monopolstāvoklis, vēlas panākt Komisija — nav salīdzināma ar attiecībām starp sabiedrībām un pastāvošajām meitas sabiedrībām. Laikā, kad attiecīgās darbības veikšana tika uzticēta meitas sabiedrībai — kas ir pielīdzināma sadalīšanai — nevarēja būt runas par valsts atbalstu, jo vēl nepastāvēja labuma guvējs un katrā ziņā nav noteikti zināms, ka pastāvēja priekšrocība. Turklāt Komisija esot ņēmusi vērā nodoto nemateriālo aktīvu pieņemto vērtību.

118 Visbeidzot, Tiesa esot jau nospriedusi, ka kapitāldarījums meitas sabiedrības, kas darbojas publiskā nozarē, labā *a priori* neietver valsts atbalstu, ja darījumā piedalās

arī privātais investors, kā tas ir šajā gadījumā, jo *TAT*, kurai pieder 34 % *SFMI* kapitāla, ir ieguldījusi šajā sabiedrībā pati savus aktīvus.

119 *UFEX* u.c. uzskata, ka *Postadex* ir nodots *SFMI-Chronopost* bez maksas, nesaņemot par to nekādu atlīdzību, jo atlīdzību par ieguldīto pašu kapitālu nevar uzskatīt par atlīdzību un Komisijas norādītajiem skaitļiem šajā sakarā nav nozīmes. Ar kapitālieguldījumiem, kuri saskaņā ar sabiedrību tiesībām vienmēr ir jānovērtē, *Chronopost* tika piešķirta priekšrocība, nodrošinot tai kā jaunai tirgus dalībniecei konkurences priekšrocību, kas iegūta, neievērojot parastos tirgus apstākļus. *UFEX* u.c. uzskata, ka runa ir par klientu bāzes — saistībā ar kuru turklāt pastāv garantēts noiets — bezmaksas nodošanu no sabiedrības, kurai ir monopolstāvoklis, tās meitas sabiedrībai.

120 Līguma 92. panta 1. punkta piemērošanai nav nozīmes, vai ir notikusi uzņēmuma sadalīšana, jo valsts atbalsta jēdziens tiek definēts, nevis ņemot vērā darbības veikšanas iemeslus vai līdzekļus, bet gan ņemot vērā tā ietekmi uz Kopienu tirgu un tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Tiesas vērtējums

121 Vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru "atbalsta" kvalifikācija Līguma 92. panta 1. punkta izpratnē ir atkarīga no visu šajā noteikumā paredzēto nosacījumu izpildes (skat. 1990. gada 21. marta spriedumu lietā C-142/87 Beļģija/Komisija, t.s. "Tubemeuse", *Recueil*, I-959. lpp., 25. punkts; 1994. gada 14. septembra spriedumu apvienotajās lietās no C-278/92 līdz C-280/92 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-4103. lpp., 20. punkts; 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-482/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-4397. lpp., 68. punkts, kā arī 2003. gada 24. jūlija spriedumu lietā C-280/00 *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, *Recueil*, I-7747. lpp., 74. punkts).

122 Pirmkārt, tam jābūt saistītam ar valsts intervenci vai valsts līdzekļu izmantošanu. Otrkārt, šai intervencei jābūt tādai, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Treškārt, šim pasākumam jābūt tādam, ar ko tiek radīta priekšrocība tā saņēmējam.

Ceturtkārt, tam jābūt tādam, ar ko tiek izkropļota konkurence vai arī tiek radīti draudi to izkropļot (skat. it īpaši 2006. gada 30. marta spriedumu lietā C-451/03 *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, Krājums, I-2941. lpp., 56. punkts).

123 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru piešķirtās priekšrocības var ietvert ne tikai pozitīvus pakalpojumus, kā, piemēram, subsīdijas, aizdevumus vai dalību uzņēmumu kapitālā, bet arī darbības, ar kurām dažādos veidos tiek atvieglotas parastās uzņēmumu budžeta izmaksas un kuras kā tādas, kaut nebūdamas subsīdijas šī jēdziena šaurā izpratnē, tomēr ir tāda paša rakstura un tām ir tādas pašas sekas. Saistībā ar netiešajām priekšrocībām, kurām ir tāda pati ietekme kā subsīdijām, ir jānorāda, ka viena no tām ir arī preču vai pakalpojumu sniegšana ar preferenciāliem nosacījumiem (šajā sakarā skat. it īpaši 2003. gada 20. novembra spriedumu lietā C-126/01 *GEMO*, *Recueil*, I-13769. lpp., 28. un 29. punkts).

124 Pārsūdzētā sprieduma 165. un 167. punktā secinot, ka *La Poste*, kas tajā laikā bija valsts uzņēmums, veiktā *Postadex* nodošana *SFMI-Chronopost* ir atzīstama par valsts atbalstu, Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka šīs darbības rezultātā notika klientu bāzes, t.i., nemateriālo aktīvu elementa, kam ir ekonomiska vērtība, nodošana un ka par priekšrocību, kas no tā radās *SFMI-Chronopost*, *La Poste* nesaņēma nekādu atlīdzību.

125 No šādas argumentācijas izriet, ka *Postadex* tika atdalīta no *La Poste* bez jebkādas atlīdzības, līdzīgi tam, it kā šī nodotā darbība būtu privatizēta, nesaņemot par to nekādu atlīdzību.

126 Tomēr šādas analīzes pamatā ir kļūdains pieņēmums. Ir vispārzināms, ka *La Poste* veica šo nodošanu ar meitas sabiedrības starpniecību un ka ar tai 100 % apmērā piederošā holdinga palīdzību tā iegādājās 66 % savas meitas sabiedrības *Chronopost* kapitāldaļu. Nevar izslēgt, ka šajā līdzdalībā vismaz daļēji ir tikusi ņemta vērā nodoto materiālo un nemateriālo aktīvu vērtība un it īpaši *Postadex* klientu bāzes vērtība.

127 Kā savu secinājumu 117. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, *La Poste* saglabāja *Chronopost* nodoto darbību ekonomisko vērtību, kas atbilda 66 % tai piederošo akciju.

128 Šādos apstākļos ir jāatzīst, ka Pirmās instances tiesa, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, nevarēja pamatot tādu savu vērtējumu, kurā pilnībā nav ņemti vērā ar klientu bāzes nodošanu saistītie juridiskie un ekonomiskie nosacījumi funkciju meitas sabiedrībai nodošanas laikā, lai gan šie nosacījumi paši par sevi varēja būt pamats atlīdzības saņemšanai par priekšrocību, kas tika iegūta ar šo nodošanu.

129 Šādai valsts atbalsta kvalifikācijai var piekrist tikai tad, ja *Postadex* klientu bāzes nodošana pati par sevi atbilst visiem Līguma 92. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, kas minēti šī sprieduma 122. punktā un kas ir kumulatīvi (šajā sakarā skat. 2006. gada 23. marta spriedumu lietā C-237/04 *Enirisorse*, Krājums, I-2843. lpp., 50. punkts).

130 Nav ticis apgalvots, ka visi šie nosacījumi ir izpildīti. Katrā ziņā, runājot par jautājumu, vai, kā tas izriet no ceturtā no šiem nosacījumiem, šāda nodošana izkropļo vai draud izkropļot konkurenci, tas tā būtu tikai tad, ja tā izmainītu attiecīgā tirgus struktūru un ietekmētu konkurējošo uzņēmumu, kas jau darbojas šajā tirgū, stāvokli.

131 Šajā sakarā — kā savu secinājumu 120. punktā norādījusi ģenerāladvokāte —, tā kā līdz *SFMI-Chronopost* izveidei eksprespasta pakalpojumu ar nosaukumu *Postadex* sniedza pati *La Poste* tieši, nešķiet, ka *Postadex* klientu bāzes nodošana *SFMI-Chronopost* pati par sevi mainīja konkurences apstākļus eksprespasta pakalpojumu tirgū.

132 Šādos apstākļos ir jāpieņem ceturtais *Chronopost* un *La Poste* izvirzītais pamats, kā arī jāatceļ pārsūdzētais spriedums daļā, kurā tajā nolemts atcelt apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tajā konstatēts, ka *Postadex* nodošana nav uzskatāma par valsts atbalstu.

133 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ, pirmkārt, daļā, kurā tajā ir atcelts apstrīdētais lēmums tiktāl, ciktāl tajā konstatēts, ka nedz loģistikas un tirdzniecības atbalsts, ko *La Poste* sniegusi savai meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost*, nedz *Postadex* nodošana nav uzskatāma par valsts atbalstu *SFMI-Chronopost* labā, un, otrkārt, daļā, kurā attiecīgi noteikta tiesāšanās izdevumu segšanas kārtība.

Par pārsūdzētā sprieduma atcelšanas sekām

134 Atbilstoši Tiesas Statūtu 61. panta pirmajai daļai Pirmās instances tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var taisīt galīgo spriedumu lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija. Tā kā izskatāmajā lietā tā ir, Tiesai tās izskatāmās lietas ietvaros ir jāpieņem nolēmums pēc būtības par lūgumu atcelt apstrīdēto lēmumu, ņemot vērā, ka lietas dalībnieki varēja iesniegt visus tā tiesiskuma novērtējuma elementus tiesvedībā, kas norisinājās vairākās stadijās.

Par prasības apmēru

135 Vispirms jāatgādina, ka ar pārsūdzēto spriedumu apstrīdētais lēmums tika atcelts vienīgi attiecībā uz tajā izdarīto secinājumu, ka nedz loģistikas un tirdzniecības atbalsts, ko *La Poste* bija sniegusi *SFMI-Chronopost*, nedz *Postadex* nodošana nav uzskatāma par valsts atbalstu *SFMI-Chronopost* labā, lai gan, kā atgādināts šī

sprieduma 4. punktā, apstrīdētā lēmuma 1. pantā bija minēti citi apstākļi, attiecībā uz kuriem Komisija bija nolēmusi, ka tie nav uzskatāmi par valsts atbalstu.

136 Pirmās instances tiesa noraidīja *UFEX* u.c. izvirzītos argumentus, kas attiecās uz šiem citiem apstākļiem, vai nu iepriekš minētajā spriedumā lietā *Ufex* u.c./Komisija, kā tas atgādināts pārsūdzētā sprieduma 180. punktā, vai arī pārsūdzētā sprieduma 189.–191. punktā.

137 Turklāt, izskatot prasības pamatu, kas vērsts uz valsts atbalsta jēdziena kļūdainu piemērošanu, Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā noraidīja *UFEX* u.c. izvirzītos argumentus šī prasības pamata atbalstam, kas attiecās, pirmkārt, uz tā sauktās "retropolācijas metodes" izmantošanu, kā arī, otrkārt, uz preču zīmes *La Poste* reputācijas izmantošanu.

138 Šādos apstākļos un tā kā *UFEX* u.c., kas ir atbildētāji šajā apelācijas tiesvedībā, nav iesnieguši attiecīgus pretprasījumus, pārsūdzētā sprieduma daļēja atcelšana neietekmē šo spriedumu tiktāl, ciktāl Pirmās instances tiesa ir noraidījusi šos argumentus.

139 Līdz ar to strīda priekšmets, kas Tiesai vēl ir jāizskata pēc šā sprieduma 132. punktā minētās atcelšanas, tagad attiecas vienīgi uz apstrīdētā lēmuma atcelšanu vienīgi tiktāl, ciktāl tajā paredzēts, ka loģistikas un tirdzniecības atbalsts, ko *La Poste* sniegusi *SFMI-Chronopost*, nav uzskatāms par valsts atbalstu.

140 Ņemot vērā šī priekšmeta apmēru, ir jāizskata arī argumenti, kas izvirzīti pamata, kas attiecas uz valsts atbalsta jēdziena kļūdainu piemērošanu, atbalstam, kurus *UFEX* u.c. norādīja Pirmās instances tiesā pēc iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. pasludināšanas, proti, apgalvojumi, ka nav segtas *La Poste* izmaksas, ka Komisija nav pienācīgi novērtējusi vai ir patvaļīgi novērtējusi noteiktus apstākļus, ka *Deloitte* ziņojuma 4. pielikumā veiktie grāmatvedības pielāgojumi ir

kļūdaini un ka *La Poste* kapitālieguldījuma iekšējās atdeves koeficients ir pārmērīgi augsts.

Par lūguma atcelt apstrīdēto lēmumu pamatotību

141 Vispirms ir jāatgādina, ka valsts atbalsta jēdzienam, kas definēts Līgumā, ir juridisks raksturs un tas ir jāinterpretē, pamatojoties uz objektīviem elementiem. Šī iemesla dēļ Kopienu tiesai, ņemot vērā gan konkrētos tajā iesniegtās lietas apstākļus, gan Komisijas sniegtā vērtējuma tehnisko vai sarežģīto raksturu, jāveic pilna kontrole attiecībā uz jautājumu par to, vai pasākums ietilpst Līguma 92. panta 1. punkta piemērošanas jomā (2000. gada 16. maija spriedums lietā C-83/98 P Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija, *Recueil*, I-3271. lpp., 25. punkts).

142 No tā izriet, ka Tiesai ir jāpārbauda, vai Komisijas norādītie fakti ir pareizi un vai ar tiem var pierādīt, ka ir izpildīti visi šī sprieduma 122. punktā minētie nosacījumi, kas ļauj kvalificēt attiecīgo pasākumu par atbalstu Līguma 92. panta 1. punkta izpratnē.

143 Tā kā runa šeit ir par sarežģītu ekonomisko novērtējumu, tāpat ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesas kontrolei, pārbaudot Komisijas tiesību aktu, kas ietver šādu novērtējumu, ir jāaprobežojas tikai ar to, ka tiek pārbaudīts, vai, izdarot apstrīdēto izvēli, ir ievēroti procesuālie noteikumi, vai pamatojums ir pietiekams, vai pareizi konstatēti faktiskie apstākļi, vai nav acīmredzamas kļūdas šo faktu vērtējumā un vai nav notikusi nepareiza pilnvaru izmantošana (šajā sakarā skat. 1996. gada 29. februāra spriedumu lietā C-56/93 Beļģija/Komisija, *Recueil*, I-723. lpp., 11. punkts, kā arī 2003. gada 8. maija spriedumu apvienotajās lietās C-328/99 un C-399/00 *SIM 2 Multimedia*/Komisija, *Recueil*, I-4035. lpp., 39. punkts).

144 Ņemot vērā — kā tas jau ticis norādīts šī sprieduma 95. punktā —, ka valsts atbalsta jēdziens atbilst objektīvai situācijai, kas izvērtējama datumā, kurā Komisija pieņem savu lēmumu, veicot iepriekš minēto tiesas pārbaudi, ir jāņem vērā šajā datumā veiktais novērtējums.

145 *UFEX* u.c. izvirzītie argumenti, — ar kuriem paredzēts pierādīt, ka vērtējums, kura rezultātā Komisija bija atzinusi, ka atlīdzība par loģistikas un tirdzniecības atbalstu, ko *La Poste* sniegusi *SFMI-Chronopost* laika posmā no 1986. līdz 1995. gadam, bija pietiekama un *SFMI-Chronopost* līdz ar to nav saņēmis valsts atbalstu, ir kļūdains, — ir izvērtējami, ņemot vērā tieši šos apsvērumus.

146 It īpaši *UFEX* u.c. apgalvo, ka Komisija ir vienīgi norādījusi, ka *La Poste* kopējās izmaksas ir tikušas nosegtas, neprecizējot nedz attiecīgos skaitļus, nedz veiktos aprēķinus, un ka *Deloitte* sagatavotajā ziņojumā, uz kuru tā pamatojas, ir atzīta Komisijas nespēja pamatot tās secinājumus par mainīgajām izmaksām, jo pirms 1992. gada *La Poste* netika izmantota analītiskā grāmatvedība.

147 Šajā sakarā, kā to pārsūdzētā sprieduma 134.–136. punktā norādījusi arī Pirmās instances tiesa, runājot par retropolācijas metodes izmantošanu, ir vispārzināms, ka tikai sākot no 1992. gada *La Poste*, kas līdz tam bija Francijas valsts pārvaldes sastāvdaļa, uzsāka analītiskās grāmatvedības izmantošanu, bez kuras nebija iespējams noteikt pakalpojumu, kurus *La Poste* sniedza *SFMI-Chronopost*, precīzās izmaksas saistībā ar iepriekšējo laika posmu.

148 Turklāt, kā iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *Chronopost* u.c./*Ufex* u.c. 38. punktā norādījusi Tiesa, tā kā nav iespējams salīdzināt *La Poste* situāciju ar privātas uzņēmumu grupas, kas nedarbojas rezervētā nozarē, situāciju, "parastie tirgus apstākļi", kas vienmēr ir teorētiska rakstura, ir jāizvērtē, ņemot vērā pieejamos objektīvos un pārbaudāmos apstākļus.

149 Šādos apstākļos Komisijai nevar uzreiz pārmest, ka tā ir balstījusi apstrīdēto lēmumu uz vienīgo tajā laikā pieejamo informāciju, kas it īpaši izriet no *Deloitte* ziņojuma un ko iesniedza Francijas valdība, un kas ļāva konstatēt *La Poste* radušos izdevumus. Par šīs informācijas izmantošanu var pārmest vienīgi tad, ja tiktu konstatēts, ka tā ir balstīta uz acīmredzami kļūdainiem apsvērumiem.

150 Tomēr Tiesai iesniegto lietas materiālu pārbaude neļauj izdarīt šādu secinājumu.

151 Pirmkārt, Komisijai nebija nekāda iemesla apstrīdēt tās informācijas patiesumu, kas tai tika iesniegta, pamatojoties uz *La Poste* analītiskās grāmatvedības datiem, sākot no 1992. gada, un kuru, kas nav arī apstrīdēts, ir apliecinājuši arī auditori un valsts kontrolieris. Apstāklis, ka *Cour des comptes* [Francijas Revīzijas palāta] savā 2003. gada ziņojumā ir norādījusi uz atsevišķiem šīs grāmatvedības "vājajiem punktiem", nepierāda, ka Komisijas apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā izdarītā izvēle bija acīmredzami kļūdaina.

152 Šajā sakarā turklāt ir jānorāda, ka *UFEX* u.c. Komisijai iesniegtajai sūdzībai bija pievienojušas *Braxton* veiktu ekonomisko pētījumu, kā arī citu šīs pašas sabiedrības veiktu pētījumu, lai pamatotu prasību, ko tās 1993. gadā bija iesniegušas *Tribunal de comerce de Paris*. No apstrīdētajā lēmumā ietvertajiem apsvērumiem, kas nav tikuši apstrīdēti, izriet, ka *UFEX* u.c. saviem Komisijai 1996. gada augustā iesniegtajiem apsvērumiem bija pievienojušas jaunu ekonomisko pētījumu, ko veikusi konsultāciju sabiedrība *Bain & Co* (turpmāk tekstā — "*Bain* pētījums"), kurā ietvertie skaitļi, pēc *UFEX* u.c. domām, bija precīzāki nekā divos iepriekšējos *Braxton* sagatavotajos pētījumos iekļautie skaitļi.

153 Papildus tam, ka šie viens pēc otra sekojošie pētījumi atspoguļo grūtības novērtēt atbalsta, ko *La Poste* sniegusi *SFMI-Chronopost*, faktiskās izmaksas, no apstrīdētajā lēmumā ietvertajiem apsvērumiem, kas nav tikuši apstrīdēti, izriet, ka *Deloitte* ziņojumā ir analizēti *Bain* ziņojumā izdarītie secinājumi un sniegta atbilde uz tiem. Šādos apstākļos informācija, kuru Komisija izmantoja pēc šī ziņojuma iesniegšanas,

pamatodamās uz tajā ietvertajiem apsvērumiem, ir jāuzskata par tādu, kas ir konstatēta nevis patvaļīgā veidā, bet gan ņemot vērā tajā laikā pieejamo informāciju.

154 Otrkārt, *UFEX* u.c. apstrīd metodoloģiju, kas sākotnēji tika izmantota minētajā *Deloitte* ziņojumā un kuru vēlāk izmantoja arī Komisija, nosakot *La Poste* radušos izdevumus saistībā ar *SFMI-Chronopost* darbību eksprespasta pakalpojumu jomā, jo tajā nav ņemts vērā, ka atsevišķas fiksētās izmaksas ir tieši piedēvējamas tikai un vienīgi eksprespasta pakalpojumu darbībai. Tomēr šāda kritika ir pamatota tikai tad, ja ir ticis pierādīts, ka *La Poste* ir radušies tādi izdevumi, kas ir konkrēti saistāmi ar eksprespasta pakalpojumu darbību, ko *UFEX* u.c. nekādā veidā nav pierādījušas un šajā sakarā ir vienīgi atsaukušās uz dokumentiem, kuros ietvertas vispārīgas norādes, kas nav nekādi pamatotas, precīzi neidentificējot nevienu no šīm izmaksām.

155 Katrā ziņā nešķiet, ka šīs metodes izmantošana — kas ietver Komisijas rīcības brīvību, izdarot tehniska rakstura izvēli, — ir saistīta ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo *a priori* nav neloģiski saistīt daļu no fiksētajām izmaksām ar vienu vai otru darbību, kā tas ir šajā gadījumā, ņemot vērā dažādo darbību mērogu.

156 Treškārt, ir vispārzināms, kā tas jau minēts šī sprieduma 147. punktā, ka, nepastāvot analītiskiem *La Poste* grāmatvedības datiem par laika posmu no 1986. līdz 1992. gadam, nebija iespējams precīzi noteikt ar *SFMI-Chronopost* sniegto pakalpojumu saistīto izmaksu apmēru.

157 Tieši tādēļ konsultāciju sabiedrībai *Deloitte Touche Tohmatsu* tika uzticēts pienākums apstrādāt pieejamos grāmatvedības datus, lai pēc iespējas precīzāk varētu noteikt ar *SFMI-Chronopost* sniegto loģistikas un tirdzniecības atbalstu saistītās izmaksas.

158 Šādā kontekstā nešķiet acīmredzami nepiemēroti, ka šīs datu apstrādes rezultātā tika izdarīti dažādi labojumi, kuru veikšanas iemesli un apjoms ir izskaidroti Komisijas 2005. gada 27. maija atbildē uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem rakstveida jautājumiem lietas dalībniekiem. Šādu labojumu pastāvēšana pati par sevi vien neļauj secināt, ka dati, kurus Komisija izmantojusi, pamatojoties uz šo pētījumu, ir nekoherenti.

159 Ceturtkārt, saistībā ar jautājumu par to, vai *La Poste* kā *SFMI-Chronopost* akcionāra rīcība ir komerciāli pamatota, ņemot vērā investora, kurš darbojas tirgus ekonomikā, principu, un līdz ar to neslēpj sevī finanšu palīdzību, ko var atzīt par valsts atbalstu, Komisija, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma, ir pārbaudījusi, vai iekšējās atdeves koeficents no *La Poste* kā akcionāra ieguldījuma pārsniedz kopējās *SFMI-Chronopost* kapitālizmaksas, proti, parasto kapitālatdeves koeficentu, ko līdzīgos apstākļos vēlētos saņemt privātinvestors.

160 Ir vispārzināms un tas nav ticis arī apstrīdēts, ka veiktā aprēķina — kas izklāstīts apstrīdētajā lēmumā un ietverts Komisijas 2005. gada 27. maija atbildes raksta 1. tabulā, t.i., neņemot vērā atbalstu, kas sastāv no pieejas tīklam un *La Poste* komercfonda elementiem (pirmais scenārijs) — rezultātā tika konstatēts, ka iekšējās atdeves koeficents lielā mērā pārsniedza kapitālizmaksas. *UFEX* u.c. apgalvo, ka saistībā ar atdeves koeficentu, kas aprēķināts, ņemot vērā atbalstu, kas sastāv no pieejas tīklam un minētā komercfonda elementiem (otrais scenārijs), minētajā procesuālā dokumenta 2. tabulā ir pieļauta kļūda aprēķinos.

161 Tomēr ir jākonstatē, ka *UFEX* u.c. apgalvojumam, ar kuru netiek apstrīdēts no pirmā scenārija izrietošais secinājums, nav nekādas nozīmes. Pirmkārt, no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija ir izmantojusi otro scenāriju tikai saistībā ar *UFEX* u.c. iesniegto informāciju, kuras saturu tā apstrīdēja, un ar vienīgo mērķi apstiprināt no pirmā scenārija izrietošos secinājumus.

162 Otrkārt, starp šiem datiem ir norādīta arī summa, kas, pēc *UFEX* u.c. domām, atbilst atbalstam, kas izriet no priviliģētiem piekļuves *La Poste* apkalpošanas vietām nosacījumiem, lai gan nedz *UFEX* u.c., nedz *Bain* pētījums, kā tas precizēts apstrīdētajā

lēmumā, nav izskaidrojuši, kā tā tikusi aprēķināta. Šādos apstākļos attiecīgais apgalvojums neļauj konstatēt, ka Komisijas vērtējums attiecībā uz atbilstošo atlīdzību par pašu kapitāla izmantošanu, kas piešķirts konkurējošas darbības veikšanai, ir acīmredzami kļūdains.

163 Visbeidzot, ir jāatgādina, ka iekšējās atdeves koeficenta noteikšanai šajā lietā nav cita mērķa kā vienīgi pārbaudīt, vai *La Poste* kā *SFMI-Chronopost* akcionāres rīcība ir komerciāli pamatojama, ņemot vērā investora, kurš darbojas tirgus ekonomikā, principu. Ņemot vērā šo mērķi, Komisijai bija svarīgi noskaidrot, vai iekšējās atdeves koeficents pārsniedza parasto kapitālatdeves līmeni, ko līdzīgos apstākļos būtu vēlējies saņemt privātinvestors. Līdz ar to tas, vai šāda pārsniegšana ir lielāka vai mazāka, neietekmē jautājumu par to, vai starp *La Poste* un tās meitas sabiedrību notikušie finanšu darījumi ietver atbalsta elementu. *UFEX* u.c. izvirzītais arguments, kas attiecas uz iekšējas atdeves koeficenta neparasti augsto raksturu, līdz ar to šajā lietā nav būtisks.

164 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pamats, kas vērsts uz valsts atbalsta jēdziena kļūdainu piemērošanu, nav pamatots un līdz ar to *UFEX* u.c. celtā prasība atcelt apstrīdēto lēmumu ir noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

165 Reglamenta 122. panta pirmajā daļā paredzēts, ka Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir nepamatota vai ja tā ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu. Atbilstoši šī reglamenta 69. panta 2. punktam, kas saskaņā ar tā 118. pantu ir piemērojams apelācijas tiesvedībai, lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Reglamenta 69. panta 3. punkta pirmajā daļā tomēr ir paredzēts, ka gadījumā, ja pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Šī paša panta 4. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka dalībvalstis, kas iestājas lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

166 Ņemot vērā lietas apstākļus, ir jāpiespriež katrai lietas dalībniecei, kā arī Francijas Republikai segt savus tiesāšanās izdevumus pašām.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2006. gada 7. jūnija spriedumu lietā T-613/97 *UFEX* u.c./Komisija, pirmkārt, tiktāl, ciktāl tajā atcelts Komisijas 1997. gada 1. oktobra Lēmums 98/365/EK par Francijas piešķirto atbalstu *SFMI-Chronopost* daļā, kurā tajā konstatēts, ka nedz loģistikas un tirdzniecības atbalsts, ko *La Poste* sniegusi savai meitas sabiedrībai *SFMI-Chronopost*, nedz *Postadex* nodošana nav uzskatāma par valsts atbalstu *SFMI-Chronopost* labā, un, otrkārt, tiktāl, ciktāl šajā spriedumā noteikta tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanas kārtība;

2) Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesā ar numuru T-613/97 celto prasību noraidīt;

3) lietas dalībnieki, kā arī Francijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

[Paraksti]